

राजर्षी शाहू छत्रपती महाराज

श्री शहाजी छत्रपती महाराज

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेचे

श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय

दसरा चौक, कोल्हापूर

Shri Shahaji Chhatrapati Mahavidyalaya

Website : www.shahajicollege.ac.in

Email : sscm34.cl.@unishivaji.ac.in

Affiliated to : Shivaji University, Kolhapur. (M.S.)

blog : sscm34admin.blogspot.com

Estd . : 15th June 1971

Phone: (0231)-2644204 Mob. : 9960995853

Re-accredited by NAAC with Grade 'B' (C.G.P.A. 2.61)

कला, वाणिज्य, विज्ञान

(पदवी व पदव्युत्तर)

माहिती पुस्तिका

२०२२-२०२३

Prospectus

2022-2023

श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय, कोल्हापूर

कला, वाणिज्य, विज्ञान व पदव्युत्तर.

WELCOME YOU

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था

२९६८, 'सी', दसरा चौक, कोल्हापूर.

पदाधिकारी

श्री. मानसिंग विजयराव बोंद्रे
चेअरमन

श्रीमंत शाहू छत्रपती महाराज
चिफ पेटरन

श्री. विजयराव श्रीपतराव बोंद्रे
मानद सचिव

व सर्व संचालक मंडळ

शाखा विस्तार : • जवाहरनगर हायस्कूल (इ. ५ वी ते इ. १० वी) • कै. शंकरराव बोंद्रे बालमंदिर • श्री साई हायस्कूल (इ. ५ वी ते इ. १० वी) • श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय (कला, वाणिज्य, विज्ञान) • श्री शाहू आय.टी.आय. (ड्राफ्टसमन, सिव्हिल, मेकॅनिकल, वेल्डर, फिटर ट्रेड) • वेणूताई यशवंतराव चव्हाण होमिओपॅथिक मेडिकल कॉलेज • राजर्षी शाहू छत्रपती इन्स्टिट्यूट ऑफ फार्मसी कॉलेज • श्री. श्रीपतराव बोंद्रे इंग्लिश मेडिअम हायस्कूल (के.जी. नर्सरी ते इ. १० वी) • श्री साई हायस्कूल व कनिष्ठ महाविद्यालय (विज्ञान)

“ गेली दीड वर्षे कोरोना महामारीने समाजमानस त्रस्त आहे. शैक्षणिक क्षेत्र या काळात खूपच प्रभावित झाले आहे. असे असले तरी आपल्या महाविद्यालयातील शैक्षणिक प्रक्रिया ऑनलाईन पद्धतीने सुरू राहिली. अडथळे आणि समस्या उद्भवल्या तरी विद्यार्थ्यांचे हित लक्षात घेऊन संस्था व महाविद्यालयातील प्रत्येक घटक कार्यरत आहे आणि राहिल, याचा आम्हाला विश्वास आहे.”

- प्राचार्य डॉ. आर. के. शानेदिवाण

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेचे,
श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय,
 दसरा चौक, कोल्हापूर.

✱ श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था :

२० व्या शतकातील महान समाजसुधारक राजर्षी शाहू महाराज यांनी कोल्हापूर संस्थानामध्ये विविध लोकोपयोगी उपक्रम सुरू केले. यामध्ये १९०१ साली 'मराठा एज्युकेशन सोसायटी'ची केलेली स्थापना महत्त्वपूर्ण आहे. बहुजन समाजातील मुला-मुलींना शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून देण्याबरोबर त्यांच्या निवासाची व्यवस्था करण्याच्या हेतूने राजर्षी शाहूंनी या सोसायटीच्या माध्यमातून 'व्हिक्टोरिया मराठा बोर्डिंग हाऊस'ची सुरुवात केली. १९५० साली या सोसायटीचे नामकरण 'श्री शाहू छत्रपती मराठा शिक्षण संस्था' व बोर्डिंग हाऊसचे नांव 'श्री शाहू छत्रपती विद्यार्थी वसतिगृह' असे करण्यात आले. पुढील काळात दि. १४ ऑगस्ट १९७३ रोजी संस्थेच्या नांवात 'श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था' असा बदल करण्यात आला. सद्यस्थितीत श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेचे कार्य वसतिगृहापुरते मर्यादित राहिलेले नसून संस्थेने प्राथमिक, माध्यमिक, उच्चमाध्यमिक, वरिष्ठ महाविद्यालय, इंग्रजी माध्यम शाळा, वैद्यकीय महाविद्यालय, डी. फार्मसी व आय.टी.आय. अभ्यासक्रम सुरू केले आहेत. सध्या संस्थेचे चेअरमन मा. श्री. मानसिंग विजयराव बोंद्रे व मानद सचिव म्हणून मा. श्री. विजयराव श्रीपतराव बोंद्रे (बापू) जबाबदारी सांभाळत आहेत.

✱ श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालय :

संस्थेने १९७१ साली कला व वाणिज्य अभ्यासक्रम सुरू करून श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालयाची स्थापना केली. अल्पावधीत महाविद्यालयाने 'क्वालिटी कॉलेज' असा लौकिक प्राप्त केला. १९८५ पासून महाविद्यालयात एम.कॉम.चे वर्ग सुरू झाले असून शिवाजी विद्यापीठाचा बी.सी.ए. व यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे एम.बी.ए. व एम.सी.ए. चे वर्ग सुरू करण्यात आले आहेत. शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पासून महाविद्यालयात बी.एस्सी. अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आला. महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून विद्यार्थी संख्या सतत वाढत असून सध्या महाविद्यालयामध्ये ४,००० हून अधिक विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्था व महाविद्यालयाच्या प्रशासनाने संख्यात्मक वाढीबरोबर विद्यार्थ्यांचा गुणात्मक विकास करण्यावर सतत भर दिला असून महाविद्यालयीन स्तरावर विविध उपक्रम सुरू असतात. तसेच कला, क्रीडा, सांस्कृतिक विभागातून विद्यार्थ्यांमधील सुप्त कलागुण विकसित होण्याच्या दृष्टीने सतत प्रयत्न सुरू असतो.

✱ महाविद्यालयाचे ध्येय आणि उद्दिष्ट्ये :

- राजर्षी शाहूंच्या लोकशिक्षण, सामाजिक न्याय आणि समानता या मूल्यांची जपणूक करणे.
To serve for Rajarshi Shahu's ideals of mass education, social justice and equality.
- सामाजिक आणि आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांपर्यंत शिक्षण प्रसार करणे. Spread of education among socially & economically disadvantaged classes.
- शैक्षणिक आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमातून विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्वाचा विकास साधणे.
Development of students' personality through co-curricular & extra-curricular activities.
- विद्यार्थ्यांमध्ये लोकशाही मूल्ये रुजविणे. Promotion of democratic values among the students.

* नागरिकाची सनद :

अ.क्र.	कामाचे स्वरूप	कामाचे टप्पे	सेवा पुरविण्याची विहित मुदत	सेवा मुदतीत न पुरविल्यास तक्रार करावयाच्या वरिष्ठ अधिकार्याचे नाव व हुदा
१.	बोनाफाईड सर्टिफिकेट	विहित नमुन्यात अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता	१ तास	डॉ. आर. के. शानेदिवाण प्राचार्य
२.	एल.सी./टी.सी.	विहित नमुन्यात अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता ऑफिस व ग्रंथालय नो-ड्युज, प्रतिज्ञापत्र	अर्ज केल्यापासून २ दिवस	
३.	दुबार (डुप्लीकेट) एल.सी./टी.सी.	विहित नमुन्यात अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता ऑफिस व ग्रंथालय नो-ड्युज, प्रतिज्ञापत्र	अर्ज केल्यापासून ४ दिवस	
४.	ओळखपत्र	विहित नमुन्यात अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता	नियमित प्रवेशानंतर	
५.	दुबार (डुप्लीकेट) ओळखपत्र	विहित नमुन्यात अर्ज व कागदपत्रांची पडताळणी	२ दिवस	

• Prospectus Committee •

- 1) Principal Dr. R. K. Shanediwan
- 2) Dr. N. S. Jadhav
- 3) Dr. R. D. Mandnikar
- 4) Dr. S. V. Shikhare
- 5) Dr. A. B. Balugade
- 6) Shri. S. H. Kambale
- 7) Shri. R. J. Bhosale
- 8) Shri. M. V. Bhosale

* महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये *

* संपूर्ण व्यसनमुक्त परिसर (Addiction Free Campus) :

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेच्या संपूर्ण परिसरामध्ये तंबाखू, सिगारेट, विडी, गुटखा, मावा, मद्य अशा कोणत्याही स्वरूपाच्या व्यसनास पूर्णपणे मज्जाव आहे.

* नॅक मूल्यांकन (NAAC) :

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद, बेंगलोरच्या माध्यमातून महाविद्यालयाच्या मूल्यांकनाची प्रक्रिया दोनदा राबविण्यात आली असून सन २०१४ मध्ये पुनर्मुल्यांकन प्रक्रियेत महाविद्यालयास 'B' मानांकन (C.G.P.A.-2.61) प्राप्त झाले आहे. महाविद्यालयातील विविध उपक्रमांचा नॅकने गौरवपूर्ण शब्दांत उल्लेख केला आहे.

* ड्रेसकोड (Dress Code) :

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेच्या, श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालयातील कनिष्ठ, वरिष्ठ व प्रशासकीय सेवकांसाठी ड्रेसकोड आहे.

* युगांतर (Yugantar : Annual Magazine) :

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांचा आविष्कार मोठ्या परिप्रेक्ष्यावर होण्याच्या दृष्टीने वार्षिक नियतकालिक 'युगांतर' प्रकाशित होते. या वार्षिक नियतकालिकामध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्जनशील लेखनाला प्रसिद्धी देण्यात येते. या लेखनाद्वारे विद्यापीठ स्तरावर महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थ्यांनी कथा, कविता, प्रासंगिक लेख, संशोधनपर लेख, एकांकिका या घटकांतर्गत अनेक पारितोषिके प्राप्त केली आहेत.

* विद्यार्थी सहाय्य निधी (Students Aid Fund) :

अनेक विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीमध्ये आर्थिक अडचणींमुळे अडथळे निर्माण होतात. बऱ्याचवेळेला शिक्षण थांबण्याचीही दुर्दैवी वेळ येते. ही परिस्थिती लक्षात घेऊन महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांसाठी 'सहाय्य निधी'ची स्थापना केली आहे. या निधीतून गरजू विद्यार्थ्यांना आवश्यक मदत करण्यात येते. विशेषतः विद्यार्थीनींना या सहाय्य निधीतून मदतीचा हात देण्यात येतो.

* स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समिती (Women Empowerment Cell) :

महाविद्यालयातील मुलींच्या सर्वांगीण विकासासाठी नेहमीच वेगवेगळे उपक्रम राबविण्यात येतात. विशेषतः स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या माध्यमातून वेगवेगळी प्रशिक्षणे आयोजित करून मुलींना स्वयंसिद्ध बनविण्याचा सातत्याने प्रयत्न होतो. स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या माध्यमातून कुकींग, भरतकाम, विणकाम, शिलाई, हेअर स्टाईल, सौंदर्य प्रसाधनाची निर्मिती, रेकझीन पर्सस व स्कूल बॅग तयार करणे, मेहंदी, रांगोळी, राख्यांची निर्मिती करणे यासाठी विशेष प्रशिक्षण शिबिरे राबविण्यात येतात. यामध्ये तज्ज्ञांची प्रात्यक्षिकांसह व्याख्याने आयोजित करण्यात येतात. स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या मार्गदर्शनाने महाविद्यालयीन शिक्षण घेत असताना व पदवीनंतरही अनेक मुली त्यांना प्राप्त झालेल्या कौशल्याच्या माध्यमातून आर्थिक उन्नती करून स्वयंपूर्ण बनत आहेत.

* राष्ट्रीय सेवा योजना (National Service Scheme) :

महाविद्यालयाच्या सुरुवातीपासून राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग कार्यरत आहे. विद्यार्थ्यांना समाजाप्रति

* महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये *

* संपूर्ण व्यसनमुक्त परिसर (Addiction Free Campus) :

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेच्या संपूर्ण परिसरामध्ये तंबाखू, सिगारेट, विडी, गुटखा, मावा, मद्य अशा कोणत्याही स्वरूपाच्या व्यसनास पूर्णपणे मज्जाव आहे.

* नॅक मूल्यांकन (NAAC) :

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद, बेंगलोरच्या माध्यमातून महाविद्यालयाच्या मूल्यांकनाची प्रक्रिया दोनदा राबविण्यात आली असून सन २०१४ मध्ये पुनर्मुल्यांकन प्रक्रियेत महाविद्यालयास 'B' मानांकन (C.G.P.A.-2.61) प्राप्त झाले आहे. महाविद्यालयातील विविध उपक्रमांचा नॅकने गौरवपूर्ण शब्दांत उल्लेख केला आहे.

* ड्रेसकोड (Dress Code) :

श्री शाहू छत्रपती शिक्षण संस्थेच्या, श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालयातील कनिष्ठ, वरिष्ठ व प्रशासकीय सेवकांसाठी ड्रेसकोड आहे.

* युगांतर (Yugantar : Annual Magazine) :

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांचा आविष्कार मोठ्या परिप्रेक्ष्यावर होण्याच्या दृष्टीने वार्षिक नियतकालिक 'युगांतर' प्रकाशित होते. या वार्षिक नियतकालिकामध्ये विद्यार्थ्यांच्या सर्जनशील लेखनाला प्रसिद्धी देण्यात येते. या लेखनाद्वारे विद्यापीठ स्तरावर महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थ्यांनी कथा, कविता, प्रासंगिक लेख, संशोधनपर लेख, एकांकिका या घटकांतर्गत अनेक पारितोषिके प्राप्त केली आहेत.

* विद्यार्थी सहाय्य निधी (Students Aid Fund) :

अनेक विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीमध्ये आर्थिक अडचणींमुळे अडथळे निर्माण होतात. बऱ्याचवेळेला शिक्षण थांबण्याचीही दुर्दैवी वेळ येते. ही परिस्थिती लक्षात घेऊन महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांसाठी 'सहाय्य निधी'ची स्थापना केली आहे. या निधीतून गरजू विद्यार्थ्यांना आवश्यक मदत करण्यात येते. विशेषतः विद्यार्थीनींना या सहाय्य निधीतून मदतीचा हात देण्यात येतो.

* स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समिती (Women Empowerment Cell) :

महाविद्यालयातील मुलींच्या सर्वांगीण विकासासाठी नेहमीच वेगवेगळे उपक्रम राबविण्यात येतात. विशेषतः स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या माध्यमातून वेगवेगळी प्रशिक्षणे आयोजित करून मुलींना स्वयंसिद्ध बनविण्याचा सातत्याने प्रयत्न होतो. स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या माध्यमातून कुर्कींग, भरतकाम, विणकाम, शिलाई, हेअर स्टाईल, सौंदर्य प्रसाधनाची निर्मिती, रेवझीन पर्सस व स्कूल बॅग तयार करणे, मेहंदी, रांगोळी, राख्यांची निर्मिती करणे यासाठी विशेष प्रशिक्षण शिबिरे राबविण्यात येतात. यामध्ये तज्ज्ञांची प्रात्यक्षिकांसह व्याख्याने आयोजित करण्यात येतात. स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समितीच्या मार्गदर्शनाने महाविद्यालयीन शिक्षण घेत असताना व पदवीनंतरही अनेक मुली त्यांना प्राप्त झालेल्या कौशल्याच्या माध्यमातून आर्थिक उन्नती करून स्वयंपूर्ण बनत आहेत.

* राष्ट्रीय सेवा योजना (National Service Scheme) :

महाविद्यालयाच्या सुरुवातीपासून राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग कार्यरत आहे. विद्यार्थ्यांना समाजाप्रति

बांधिलकीचे भान निर्माण होण्याच्या दृष्टीने राष्ट्रीय सेवा योजना महत्त्वपूर्ण ठरते. महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी-विद्यार्थीनींचा सक्रीय सहभाग हे या योजनेचे महत्त्वाचे अंग आहे. १५० विद्यार्थ्यांची प्रवेश मर्यादा असणाऱ्या या विभागातून विविध सामाजिक उपक्रम राबविण्यात येतात. या योजनेअंतर्गत खेडेगावात निवासी शिबिर आयोजित करून ग्रामस्तरावर विविध लोकोपयोगी उपक्रम यशस्वीपणे राबविण्यात येतात. आपल्या महाविद्यालयाच्या एन.एस.एस. विभागाने उत्कृष्ट करून शिवाजी विद्यापीठाचा गौरव पुरस्कार प्राप्त केला आहे. शिवाजी विद्यापीठाच्या निर्देशानुसार एन.एस.एस.मध्ये दोन वर्षे कार्य पूर्ण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना १० गुण मिळतात.

* राष्ट्रीय छात्र सेना (National Cadet Corps) :

महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून राष्ट्रीय छात्र सेना विभाग कार्यरत असून विद्यार्थी-विद्यार्थीनींची गुणवत्तेनुसार निवड करण्यात येते. एन.सी.सी. चा विद्यार्थी राष्ट्रीय व राज्य स्तरावरील विविध कॅम्पमध्ये सहभागी होऊन प्रशिक्षण घेतो. महाविद्यालयातील एन.सी.सी. च्या अनेक विद्यार्थ्यांनी नैपुण्य प्राप्त केले असून त्यांची निवड वेगवेगळ्या पदावर झाली आहे. एन.सी.सी. मध्ये सहभागी असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संरक्षण क्षेत्रामध्ये उमेदवारी करण्याची संधी प्राप्त होते.

* जिमखाना (Gymkhana) :

महाविद्यालयामध्ये क्रिकेट, टेनिस, फुटबॉल, हॉकी, कुस्ती, खो-खो, सॉफ्ट बॉल, शुटींग, पॉवर लिफ्टिंग, वेट लिफ्टिंग, ज्युदो, त्वायक्वांदो, बॉक्सिंग, बॉडी बिल्डिंग, मल्लखांब, कॅरम, बुद्धिबळ, सॉफ्टबॉल, बेसबॉल, हॉकी, जलतरण, कबड्डी, हॅण्डबॉल, अॅथलॅटिक्स आदि खेळांच्या संदर्भातील सुविधा उपलब्ध आहेत. मुलींसाठी खास प्रशिक्षकाद्वारे अॅरोबिक्स, कबड्डी, खो-खो, अॅथलेटिक्स, योगा इ. खेळांची सोय असून राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर महाविद्यालयाच्या अनेक खेळाडूंनी आपले प्राविण्य सिद्ध केले आहे.

* शिवाजी ग्रंथालय (Shivaji Library) :

महाविद्यालयामध्ये समृद्ध ग्रंथालय असून सर्वच विद्याशाखांतर्गत विविध ग्रंथांची उपलब्धता आहे. ग्रंथालयामध्ये स्थानिक, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील लेखकांची साहित्यसंपदा विपुल प्रमाणात असून एकूण ग्रंथांची संख्या ७७६२९ हून अधिक आहे. ग्रंथालयात विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानवृद्धीसाठी नियतकालिके, मासिके व दैनिके उपलब्ध असून मराठी, इंग्रजी व हिंदी विषयातील संदर्भग्रंथांची संख्या लक्षणीय आहे. ग्रंथालयामध्ये नवीन तंत्रज्ञानाचा विचार करून OPAC व इंटरनेट सेवा, प्रश्नपत्रिका संच विद्यार्थ्यांना निःशुल्क देण्यासह हुशार व गरजू विद्यार्थ्यांना पुस्तकांचे संचही विनामुल्य पुरविण्यात येतात. सध्या यु.जी.सी. इन्फ्लिबनेट योजनेअंतर्गत 'एन-लिस्ट' द्वारे ३ लाखहून अधिक ई-बुक्स व ६००० ई-जर्नलस, डेटाबेस तसेच स्पर्धापरीक्षांसाठी आवश्यक असणारे विविध संदर्भ ग्रंथ, मासिके विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत. महाविद्यालयीन वेळेमध्ये विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेची सोय विनामोबदला उपलब्ध आहे.

* नवोपक्रम *

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून महाविद्यालयामध्ये विविध नवोपक्रम सुरु करण्यात आले आहेत.

* अॅकेडेमिक कॅलेंडर :

महाविद्यालयाने 'अॅकेडेमिक कॅलेंडर' ही नवी संकल्पना स्वीकारून त्याची अंमलबजावणी अत्यंत गांभीर्याने केली असून संपूर्ण शैक्षणिक वर्षातील कार्यक्रमांचे नियोजन लेखी स्वरूपात विद्यार्थी व प्राध्यापकांसमोर ठेवण्यात येते.

❖ **शहाजी वार्ता (Shahaji Bulletin) :**

२०१८ पासून महाविद्यालयाने 'शहाजी वार्ता' या नावाने त्रैमासिक सुरु केले. या वार्तापत्रामध्ये महाविद्यालयीन स्तरावर होणारे विविध उपक्रम, वेगवेगळ्या घटना, प्रसंगांना विद्यार्थ्यांसमोर आणण्याचा हेतू आहे. विद्यार्थी, प्राध्यापक, संस्था या स्तरांवर घडणाऱ्या घडामोडींचे ज्ञान सर्वांना व्हावे, या दृष्टीने या वार्तापत्राची मांडणी केली आहे.

❖ **पारितोषिके (Prizes) :**

महाविद्यालयातील आजी-माजी प्राध्यापक, विद्यार्थी व हितचिंतकांच्या वतीने कनिष्ठ विभागाकडे ३० आणि वरिष्ठ विभागाकडे ६४ स्मृती व प्रोत्साहनपर पारितोषिके सुरु आहेत.

❖ **गुणवत्ता सुधार समिती (Quality Improvement Committee) :**

महाविद्यालयातील प्रथम, द्वितीय, तृतीय वर्षातील विद्यार्थ्यांना 'ॲडव्हान्स लर्नर' व 'स्लो लर्नर' अशा दोन्ही स्तरावर मार्गदर्शन करण्यात येते. या अंतर्गत अतिरिक्त तासिका, सराव परीक्षा, मान्यवरांची व्याख्याने, व्यक्तिगत मार्गदर्शन इत्यादीचे आयोजन करून विशेष लक्ष पुरविण्यात येते. या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीसंदर्भात वेळोवेळी पालकांशी संवाद साधण्यात येतो. गुणवत्ता सुधार समितीच्या शिफारशीनुसार विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सोयी-सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जातात.

❖ **कै. श्रीपतराव बोंद्रे (दादा) स्मृती व्याख्यानमाला (Late Shri Shripatrao Bondre (Dada) Memorial Lecture Series) :**

कै. श्रीपतराव बोंद्रे (दादा) यांनी महाविद्यालयाला विचारांची दिशा दिली आहे. कै. दादा यांच्या जीवनावर महात्मा जोतिबा फुले, क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले, राजर्षी शाहू महाराज, महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, कै. यशवंतरावजी चव्हाण, कै. सौ. वेणूताई चव्हाण यांच्या जीवनकार्याचा गडद प्रभाव होता. त्यामुळे या व्याख्यानमालेच्या निमित्ताने संबंधित व्यक्तीच्या जीवनाशी संलग्न असणाऱ्या विषयांची निवड करून व्याख्याने आयोजित करण्यात येतात.

❖ **कै. श्रीपतराव बोंद्रे (दादा) स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र (Late Shri Shripatrao Bondre (Dada) Competitive Examination Guidance Centre) :**

महाविद्यालयामध्ये 'कै. श्रीपतराव बोंद्रे दादा स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र' कार्यरत आहे. या केंद्रामध्ये महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, स्थानिक स्वराज्य संस्था, विविध सरकारी, सहकारी, खाजगी बँका तसेच प्रशासनातील विविध पदांसाठीच्या परीक्षांसाठी स्वतंत्र मार्गदर्शन वर्ग आयोजित करण्यात येतात. यासाठी तज्ज्ञ प्राध्यापक वर्ग कार्यरत असून विद्यार्थ्यांसाठी इंटरनेट, संदर्भग्रंथ, पुस्तके, प्रश्नसंच व अभ्यासिकेची सोय उपलब्ध आहे.

❖ **शाहू क्लब (Shahu Club) :**

महाविद्यालयातील कनिष्ठ, वरिष्ठ प्राध्यापक व प्रशासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी 'शाहू क्लब' ही अभिनव संकल्पना राबविली जाते. या क्लबच्या माध्यमातून प्राध्यापकांसाठी अध्ययन-अध्यापनाच्या अनुषंगाने शैक्षणिक क्षेत्रातील नवनवीन बदल, नवीन ज्ञानशाखा इत्यादी संबंधीचे मार्गदर्शनपर व्याख्याने आयोजित केली जातात. जेणेकरून प्राध्यापक व प्रशासकीय कर्मचारी यांना राष्ट्रीय स्तरावरील चालू घडामोडी व बदलते शैक्षणिक प्रवाह याविषयी माहिती होते.

❖ **पर्यावरणपूरक उपक्रम (Environmental Activities) :**

महाविद्यालयाच्या विविध विद्याशाखांतून पर्यावरणाचा विचार दृढ करण्याच्या दृष्टीने विविध उपक्रम राबविण्यात

येतात. यामध्ये 'पर्यावरणपूरक दसरा, दिवाळी, होळी, गणेशोत्सव, फटाके प्रदुषण, प्लॅस्टीकचा अतिरिक्त वापर, पाणी प्रदूषण' अशा विविध विषयांतर्गत विद्यार्थ्यांमध्ये जाणीवजागृती होण्याच्या दृष्टीने कृतिशील उपक्रम राबविण्यात येतात.

* सॉक्रेटिक क्लब (Socratic Club) :

सॉक्रेटिक क्लब' संकल्पना ही महाविद्यालयाची ओळख असून, महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासून ही संकल्पना राबविली जाते. या क्लबच्या अंतर्गत विद्यार्थ्यांना विविध विषयातील चालू घडामोडींवर मुक्त चर्चा करण्यासाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून दिले जाते.

* समुपदेशन कक्ष (Counseling Centre) :

विद्यार्थ्यांच्या अडीअडचणी सोडविण्याबरोबर त्याला मार्गदर्शन करण्याच्या हेतूने महाविद्यालयामध्ये समुपदेशन कक्षाची स्थापना करण्यात आली आहे.

* विभागीय ग्रंथालय (Departmental Library) :

महाविद्यालयातील बी. ए., बी. कॉम., बी. एस्सी व बी.सी.ए. या विभागाकडील सर्व विषयांतर्गत विभागीय ग्रंथालय कार्यान्वित असून विद्यार्थ्यांना अभ्यासपूरक ग्रंथ उपलब्ध करून देण्यात येतात.

* विद्यार्थी अंतर्गत मूल्यमापन :

वर्षभर सुरू असणाऱ्या अध्यापन प्रक्रियेमध्ये मूल्यमापन ही प्रक्रिया अत्यंत महत्त्वाची आहे. या दृष्टिने महाविद्यालयाने सर्व शाखांतील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी अंतर्गत मूल्यमापनासाठीची स्वतंत्र वही तयार केली आहे. यामध्ये प्रत्येक विभागाच्या सत्रनिहाय अंतर्गत परीक्षा, गृहपाठ यांची नोंद केलेली असते. या नोंदी तपासून प्राध्यापक विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात.

कला विभाग (Arts Faculty)

* आओ भाषा सिखे :

रोज एक शब्द हिंदी, मराठी व इंग्रजी भाषेमध्ये फळ्यावर लिहिण्याची प्रक्रिया अतिशय गांभीर्याने राबवून विद्यार्थी, प्राध्यापक यांचा शब्दसंग्रह वाढीस लागण्याच्या दृष्टीने विशेष प्रयत्न करण्यात येतो. याचा उपयोग ११ वी पासून पदवी-पदव्युत्तर स्तरावरील नियमित व स्पर्धा परीक्षेसाठी प्रयत्न करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना होतो. या उपक्रमाला विद्यार्थ्यांचा चांगला प्रतिसाद मिळाला.

* इंग्लिश गॅलरी (English Gallery) :

इंग्रजी विषयाच्या अभ्यासपूरक अध्ययनाच्या दृष्टीने 'इंग्लिश गॅलरी' ही संकल्पना कार्यरत आहे. या अंतर्गत शब्द, वाक्प्रचार, म्हणी यांचा वापर कसा करावा, या संदर्भात मार्गदर्शन करण्यात येते.

वाणिज्य विभाग (Commerce Faculty)

* रोजगार / व्यापार मेळावा (Employment/Business Fair) :

वाणिज्य विभागाने नवनवीन प्रयोग करण्याचा प्रयत्न केला आहे. विशेषतः विद्यार्थीभिमुख उपक्रम राबविण्याच्या दृष्टीने 'कॉमर्स फोरम'ची स्थापना व त्या अनुषंगाने उपक्रम ही बाब खूप महत्त्वाची आहे. याचाच एक भाग म्हणून व्यापार मेळाव्याचे आयोजन करण्यात येते.

विज्ञान विभाग (Science Faculty)

* ग्रीन कॉर्नर (Green Corner) :

वनस्पतीशास्त्र विभागाच्यावतीने 'ग्रीन कॉर्नर' ही संकल्पना राबविण्यात येते. या उपक्रमांतर्गत प्रत्येक आठवड्याला एका वनस्पतीसह शास्त्रज्ञाची माहिती विद्यार्थ्यांसमोर ठेवण्यात येते. हा अभिनव उपक्रम विद्यार्थ्यांमध्ये निसर्ग व पर्यावरण विषयक जागृती निर्माण करण्यात कारणीभूत ठरत आहे.

* अॅनिमल प्लॅनेट (Animal Planet) :

प्राणीशास्त्र विभागाच्यावतीने 'अॅनिमल प्लॅनेट' या उपक्रमांतर्गत प्रत्येक आठवड्यात एका दुर्मिळ प्राण्याची माहिती विद्यार्थ्यांसमोर मांडण्यात येते. या निमित्ताने विद्यार्थ्यांना दुर्मिळ व वैशिष्ट्यपूर्ण प्राण्यांची ओळख होते.

* जिऑग्राफी कॉर्नर (Geography Corner) :

भूगोल विभागाच्यावतीने 'जिऑग्राफी कॉर्नर' अंतर्गत प्रत्येक आठवड्याला भूगोल विषयांतर्गत होत असणाऱ्या नवनवीन संशोधनांची माहिती देण्यात येते.

* मॅथेमॅटीक्स कॉर्नर (Mathematics Corner) :

गणित विभागाच्यावतीने 'मॅथेमॅटीक्स कॉर्नर' अंतर्गत गणित विषयांतील विविध संकल्पना, संशोधक, शास्त्रज्ञ यांच्या संदर्भातील माहिती विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्यात येते.

* स्टॅटिस्टिक्स कॉर्नर (Statistics Corner) :

स्टॅटिस्टिक्स विभागाच्यावतीने 'स्टॅटिस्टिक्स कॉर्नर' अंतर्गत संख्याशास्त्र विषयाच्या अनुषंगाने नामांकीत संशोधकांची ओळख करून देण्यात येते.

बी.सी.ए. विभाग (BCA Faculty)

* टेक्नो कॉर्नर (Techno Corner) :

या अंतर्गत नवीन टेक्नॉलॉजी संदर्भातील अद्ययावत माहिती विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिली जाते. यासाठी वृत्तपत्रे, मासिके, इंटरनेट या साधनांचा उपयोग केला जातो.

* डिजिटल लायब्ररी (Digital Library) :

संशोधक विद्यार्थ्यांना Digital Library च्या माध्यमातून ई-मॅगझिन, ई-बुक ही डिजिटल साधने या लायब्ररीतून उपलब्ध करून देण्यात येतात.

* विविध कौशल्यपूरक अभ्यासक्रम (Skill Based Courses) :

विद्यार्थ्यांना पारंपरिक शिक्षण व्यवस्थेव्यतिरिक्त विविध कौशल्याधारित अभ्यासक्रमांच्या माध्यमातून परिपूर्ण बनावट यासाठी महाविद्यालयाने आजीवन अध्ययन व निरंतर विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांच्याशी संलग्नीत विविध अभ्यासक्रम सुरू आहेत. यासाठी कोणत्याही शाखेचे विद्यार्थी प्रवेश घेऊ शकतात.

१) ग्रामीण पत्रकारिता आणि जनसंवाद माध्यम, २) प्राथमिक योग्य अभ्यास, ३) हिंदी अनुवाद, ४) पंचायत राज, ५) समाजकार्य शिक्षण, ६) मोडी लिपी, ७) इंग्रजी संभाषण कौशल्य, ८) व्यक्तिगत सौंदर्य सवर्धन, ९) मानवी हक्क

या सर्व अभ्यासक्रमांची परीक्षा शिवाजी विद्यापीठामार्फत होत असून त्यांना प्रमाणपत्रही दिले जाते. हा अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थी संबंधित क्षेत्रामध्ये अर्थार्जन करून स्वावलंबी बनण्याच्या दृष्टीने एक पाऊल पुढे टाकू शकतो.

* अँन्टी रॅगिंग समिती *
(Anti-Ragging Committee)

महाविद्यालयामध्ये सक्षम अँन्टी रॅगिंग समिती कार्यरत आहे. महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थी अथवा विद्यार्थीनीला कोणत्याही स्वरूपाच्या रॅगिंगला सामोरे जावे लागू नये याची दक्षता ही समिती घेते. या संदर्भातील सूचना फलक व शासनाचा आदेश महाविद्यालयाच्या दर्शनी भागात प्रदर्शित करण्यात आला आहे.

- अ) महाराष्ट्र शासन राजपत्रामध्ये दि. १५ मे १९९९ रोजी महाराष्ट्र राज्यात शैक्षणिक संस्थांमध्ये रॅगिंग करण्यास मनाई करण्याबाबत अधिनियम क्र. ३३ प्रसिद्ध केला आहे. शासनाच्या आदेशानुसार त्यातील खालील नियम नमूद केले आहेत.
- ब) रॅगिंगबाबत विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा आदेश क्र. एफ १-१६/२००७ (सी.पी.पी.-२), एप्रिल २००९.
- क) 'रॅगिंग' या संज्ञेचा अर्थ, ज्यामुळे कोणत्याही शैक्षणिक संस्थेतील विद्यार्थ्यांस शारीरिक किंवा मानसिक हानी पोहचत असेल किंवा पोहचण्याची शक्यता असेल किंवा त्याच्यात धास्तीची किंवा भयाची अथवा लज्जेची किंवा अडचणीत असल्याची भावना निर्माण होत असे असे गैरवर्तणुकीचे प्रदर्शन करणे किंवा असे कोणतेही कृत्य करणे असा आहे आणि त्यामध्ये, पुढील गोष्टींचा समावेश होतो.
  १. अशा विद्यार्थ्याला चिडविणे, शिवीगाळ करणे, धमकी देणे किंवा त्याच्या खोड्या काढणे, किंवा मनाला टोचेल असे बोलणे; किंवा
  २. असा विद्यार्थी; सर्वसामान्यपणे जे कृत्य किंवा जी गोष्ट स्वेच्छने करणार नाही असे कृत्य किंवा अशी गोष्ट त्यास करावयास लावणे.

२) रॅगिंग करण्यास मनाई :

कोणत्याही शैक्षणिक संस्थेमध्ये किंवा तिच्या आवारात रॅगिंग करण्यास मनाई आहे.

३) रॅगिंग करण्याबद्दल शासन :

जो कोणी कोणत्याही शैक्षणिक संस्थेमध्ये किंवा तिच्याबाहेर प्रत्यक्षरित्या किंवा अप्रत्यक्षरित्या रॅगिंग करत असेल, त्यात भाग घेत असेल, त्यास अपप्रेरणा देत असेल किंवा त्याचा प्रचार करत असेल तर, त्यास अपराधसिद्धिनंतर, दोन वर्षांपर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीच्या कारावासाची शिक्षा होईल आणि दहा हजार रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या द्रव्यदंडाची देखील शिक्षा होण्यास तो पात्र असेल.

४) विद्यार्थ्याला काढून टाकणे :

कलम ४ खालील अपराधाबद्दल सिद्धापराधी ठरलेल्या कोणत्याही विद्यार्थ्यास शैक्षणिक संस्थेतून काढून टाकण्यात येईल आणि अशा प्रकारे काढून टाकण्यात आल्याच्या आदेशाच्या दिनांकापासून पाच वर्षांच्या कालावधीकरिता कोणत्याही इतर शैक्षणिक संस्थेमध्ये अशा विद्यार्थ्यास प्रवेश देण्यात येणार नाही.

५) विद्यार्थ्याला निलंबित करणे :

- अ) जेव्हा कोणताही विद्यार्थी किंवा त्यांचे, आई-वडील किंवा पालक, शैक्षणिक संस्थेचा शिक्षक, शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाकडे रॅगिंगची लेखी तक्रार करत असेल तर, त्या शैक्षणिक संस्थेचा प्रमुख, पूर्वगामी तरतुदींना बाधा न आणता, तक्रार मिळाल्यापासून सात दिवसांच्या आत तक्रारीमध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणाची चौकशी करील आणि

जर, प्रथमदर्शनी, ती खरी असल्याचे आढळून आल्यास, अपराधाचा आरोप असलेल्या विद्यार्थ्याला निलंबित करील आणि ती शैक्षणिक संस्था ज्या क्षेत्रामध्ये असेल त्या क्षेत्रावर अधिकारिता असलेल्या पोलीस ठाण्याकडे तक्रार पुढील कारवाईसाठी त्वरित पाठवील.

ब) ज्या बाबतीत पोट-कलम १ अन्वये मिळालेल्या तक्रारीमध्ये, प्रथमदर्शनी काही तथ्य नसल्याचे, शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने केलेल्या चौकशीनंतर सिद्ध झाल्यास, तो तक्रारदाराला वस्तुस्थितीबाबत लेखी कळवील.

क) पोट-कलम १ अन्वये शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने विद्यार्थ्यांचा रॅगिंगमध्ये सहभाग आहे असा दिलेला निर्णय अंतिम असेल.

६) रॅगिंगची तक्रार केली असताना, शैक्षणिक संस्थेचा प्रमुख कलम ६ मध्ये विनिर्दिष्ट अपप्रेरणा केलेल्या रीतीने कारवाई करण्यात कसूर किंवा हयगय करील तर, रॅगिंगसारख्या अपराधाला अशा व्यक्तीने अपप्रेरणा दिल्याचे मानले जाईल आणि अपराध सिद्धिनंतर कलम ४ मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे तिला शिक्षा करण्यात येईल.

* लैंगिक छळ प्रतिबंधक समिती (Sexual Harassment Prevention Committee) :

शिवाजी विद्यापीठ पत्र क्र. संलग्नता/टी.२/२९९, दि. १९/९/२००१ च्या पत्रानुसार महाविद्यालयीन स्तरावर लैंगिक छळ प्रतिबंधक समिती स्थापन केली असून, या समितीचे कामकाज सुरू आहे.

*** शासकीय फी माफी सवलती व शिष्यवृत्त्या ***

- 1) Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulk Shishyavrutti Scheme.
- 2) Government of India Post-Metric Scholarship.
- 3) Post-Metric Scholarship to VJNT Students.
- 4) Post-Metric Scholarship to OBC Students.
- 5) Post-Metric Scholarship to SBC Students.
- 6) Post-Metric Scholarship Tuition Fees and Examination Fee (Freeship)
- 7) Tuition Fees and Examination Fees to VJNT Students.
- 8) Tuition Fees and Examination Fees to OBC Students.
- 9) Fee Concession for Girls Students.

जर, प्रथमदर्शनी, ती खरी असल्याचे आढळून आल्यास, अपराधाचा आरोप असलेल्या विद्यार्थ्याला निलंबित करील आणि ती शैक्षणिक संस्था ज्या क्षेत्रामध्ये असेल त्या क्षेत्रावर अधिकारिता असलेल्या पोलीस ठाण्याकडे तक्रार पुढील कारवाईसाठी त्वरित पाठवील.

ब) ज्या बाबतीत पोट-कलम १ अन्वये मिळालेल्या तक्रारीमध्ये, प्रथमदर्शनी काही तथ्य नसल्याचे, शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने केलेल्या चौकशीनंतर सिद्ध झाल्यास, तो तक्रारदाराला वस्तुस्थितीबाबत लेखी कळवील.

क) पोट-कलम १ अन्वये शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने विद्यार्थ्यांचा रॅगिंगमध्ये सहभाग आहे असा दिलेला निर्णय अंतिम असेल.

६) रॅगिंगची तक्रार केली असताना, शैक्षणिक संस्थेचा प्रमुख कलम ६ मध्ये विनिर्दिष्ट अपप्रेरणा केलेल्या रीतीने कारवाई करण्यात कसूर किंवा हयगय करील तर, रॅगिंगसारख्या अपराधाला अशा व्यक्तीने अपप्रेरणा दिल्याचे मानले जाईल आणि अपराध सिद्धिंतर कलम ४ मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे तिला शिक्षा करण्यात येईल.

* लैंगिक छळ प्रतिबंधक समिती (Sexual Harassment Prevention Committee) :

शिवाजी विद्यापीठ पत्र क्र. संलग्नता/टी.२/२९९, दि. १९/९/२००१ च्या पत्रानुसार महाविद्यालयीन स्तरावर लैंगिक छळ प्रतिबंधक समिती स्थापन केली असून, या समितीचे कामकाज सुरु आहे.

* शासकीय फी माफी सवलती व शिष्यवृत्त्या *

- 1) Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulk Shishyavrutti Scheme.
- 2) Government of India Post-Metric Scholarship.
- 3) Post-Metric Scholarship to VJNT Students.
- 4) Post-Metric Scholarship to OBC Students.
- 5) Post-Metric Scholarship to SBC Students.
- 6) Post-Metric Scholarship Tuition Fees and Examination Fee (Freeship)
- 7) Tuition Fees and Examination Fees to VJNT Students.
- 8) Tuition Fees and Examination Fees to OBC Students.
- 9) Fee Concession for Girls Students.

१) आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांना मिळणारी शुल्क सवलत (EBC) :

ज्यांच्या आई-वडीलांचे, पोषणास जबाबदार असणाऱ्या व्यक्तींचे वार्षिक उत्पन्न २,५०,०००/- हून अधिक नाही अशा विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र शासनाकडून पूर्ण नादारी मिळते. ही नादारी फक्त अध्ययन शुल्क आणि ग्रंथालय शुल्क यांना लागू आहे. इतर देय रकमांचा या नादारीत समावेश होत नाही. १) यासाठी तहसिलदार यांचा उत्पन्नाचा दाखला आवश्यक आहे. २) वडील ह्यात नसल्यास आईचा उत्पन्नाचा दाखला, ३) आई-वडील ह्यात नसल्यास पालकांची सही घालेल. आई-वडील ह्यात नसल्यास त्यांचा मृत्यू दाखला आवश्यक आहे.

२) प्राथमिक/माध्यमिक (PTC/STC) शिक्षकांच्या मुलांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती :

प्राथमिक व माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या मुलांना शालांत परीक्षेत किमान शेकड्या ४५ टक्केपेक्षा जास्त गुण मिळविले असल्यास शैक्षणिक शुल्क सवलती दिल्या जातात. अशा विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी सवलत मिळते.

३) सैन्यातील जवानांच्या मुलांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती :

मा. जिल्हाधिकारी व अध्यक्ष, जिल्हा सैनिक, नाविक व वैमानिक मंडळ, कोल्हापूर यांचेकडून शैक्षणिक सवलतीस पात्र असल्याबद्दलच्या दाखल्यासहित अर्ज करणाऱ्या सद्यस्थितीत सैन्यात कार्यरत असणाऱ्या जवानांच्या मुलांना सर्व प्रकारच्या शुल्क सवलती मिळतात.

४) वर्गीकृत जाती व जमातींच्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती :

केंद्रसरकारची शिष्यवृत्ती मिळविण्यास पात्र असलेल्या विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र शासनाकडून सर्व प्रकारच्या शैक्षणिक शुल्क सवलती खालील अटीवर दिल्या जातात.

१. विद्यार्थी एकाच वर्गात फक्त एकदाच अनुत्तीर्ण झालेला असावा.
२. विद्यार्थ्यांचे राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते असणे आवश्यक आहे.
३. सदर शिष्यवृत्तीचा फॉर्म ऑनलाईन भरणे अनिवार्य आहे.
४. जातीचा व उत्पन्नाचा दाखला आवश्यक आहे.

- महत्त्वाची टीप : ज्या विद्यार्थ्यांना ई.बी.सी. किंवा इतर शासकीय सवलती मिळणार नाहीत किंवा ज्यांनी सदर शिष्यवृत्त्यासाठी किंवा फी सवलतीसाठी वेळेत अर्ज दाखल केले नाहीत तर महाविद्यालयाची संपूर्ण फी भरावी लागेल याची नोंद घ्यावी.

* महाविद्यालय वेबसाईट, ई-मेल व ब्लॉग अॅड्रेस *

वेबसाईट - <http://www.shahajicollege.ac.in>

ई-मेल - sscm34.cl@unishivaji.ac.in

ऑफिस ब्लॉग अॅड्रेस - <https://sscm34admin.blogspot.com>

(महाविद्यालयाची कनिष्ठ व वरिष्ठ विभागाची प्रवेश प्रक्रिया ऑनलाईन सुरु असून त्या बाबतच्या लिंक महाविद्यालयाच्या वेबसाईट व ऑफिस ब्लॉग अॅड्रेसवर उपलब्ध आहेत.)

* गुणवंत विद्यार्थ्यांसाठी देण्यात येणारी पारितोषिके (Prizes) *

● **बक्षीसे :** विद्यार्थी मित्रहो, आपल्या महाविद्यालयातील कनिष्ठ व वरिष्ठ विभागाकडील आजी-माजी प्राध्यापक, प्रशासकीय सहकारी, माजी विद्यार्थी, हितचिंतक व त्यांचे कुटुंबियांनी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांसाठी विविध विषयांतर्गत पारितोषिके सुरू करण्यासाठी भरीव स्वरूपाची देणगी ठेव स्वरूपात दिली आहे. या ठेव रक्कमेच्या वार्षिक व्याजातून प्रतिवर्षी ही पारितोषिके देण्यात येत आहेत.

1) प्राचार्य डॉ. आर. के. शानेदिवाण बी. ए. भाग 3 मराठी विषयात सर्वप्रथम बी. ए. भाग 2 मराठी विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 10,000 श्री. कुतुबुद्दीन शानेदिवाण स्मृती पारितोषिक दुल्हनबी शानेदिवाण स्मृती पारितोषिक
2) डॉ. दीपककुमार करणसिंग वळवी बी. ए. भाग 3 मराठी विषयात सर्वप्रथम विद्यार्थिनी बी. ए. भाग 2 मराठी विषयात सर्वप्रथम विद्यार्थिनी	ठेव : रु. 10,000 सौ. विणा करणसिंग वळवी प्रोत्साहनपर पारितोषिक श्री. करणसिंग सेगजी वळवी प्रोत्साहनपर पारितोषिक
3) प्रा. डॉ. सौ. एस. एस. पाटील बी. ए. भाग 3 हिंदी विषयात सर्वप्रथम विद्यार्थिनी बी. ए. भाग 2 हिंदी विषयात सर्वप्रथम विद्यार्थिनी	ठेव : रु. 10,000 श्री. राजाराम भाऊराव पाटील स्मृती पारितोषिक श्रीमती विजया राजाराम पाटील प्रोत्साहनपर पारितोषिक
4) श्री. दिलीप नारायण पंगू बी. ए. भाग 3 इंग्रजी स्पेशल विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 6,400 श्री. भाऊसाहेब पंगू वकील स्मृती पारितोषिक
5) डॉ. एन. आर. थोरात बी. ए. भाग 3 इंग्रजी स्पेशल विषयात सर्वप्रथम इ. 12 वी कला व वाणिज्य शाखेत सहकार विषयात मुलांमध्ये सर्वप्रथम वाणिज्य शाखेत अर्कौटन्सी विषयात मुलींमध्ये सर्वप्रथम	ठेव : रु. 42,000 डॉ. एन. आर. थोरात स्मृती पारितोषिक डॉ. एन. आर. थोरात स्मृती पारितोषिक डॉ. एन. आर. थोरात स्मृती पारितोषिक
6) प्रा. एस. पी. चौगले बी. ए. भाग 3 इंग्रजी स्पेशल विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,040 श्री. पांडुरंग धोंडी चौगले स्मृती पारितोषिक

- 7) प्राचार्य डॉ. डी. आर. मोरे
 बी. ए. भाग 3 इंग्रजी स्पेशल विषयात सर्वप्रथम
 बी. ए. भाग 3 सर्व विषयात सर्वप्रथम
 बी.एस्सी. भाग 3 इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 25,000
 गुणवंता रामचंद्र मोरे स्मृती पारितोषिक
 श्री. रामचंद्र बाबुराव मोरे स्मृती पारितोषिक
 श्री. रामचंद्र बाबुराव मोरे स्मृती पारितोषिक
- 8) डॉ. यु. बी. मुजुमदार
 बी. ए. भाग 3 इंग्रजी स्पेशल विषयात सर्वप्रथम
 बी. ए. भाग 2 इंग्रजी ऐच्छिक विषयात सर्वप्रथम
 बी. ए. भाग 1 इंग्रजी ऐच्छिक विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 10,000
 कालकथित बाबुराव बळवंत मुजुमदार स्मृती पारितोषिक
 कालकथित बाबुराव बळवंत मुजुमदार स्मृती पारितोषिक
 कालकथित रत्नमाला बाबुराव मुजुमदार स्मृती पारितोषिक
- 9) डॉ. सौ. एन. डी. काशिद-पाटील
 बी. ए. भाग 3 भूगोल विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 5,000
 सौ. शकुन सुधाकर मानकर स्मृती पारितोषिक
- 10) डॉ. के. एच. ठक्कर
 बी. ए. भाग 3 सर्व विषयात सर्वप्रथम
 बी. ए. भाग 3 अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
 बी. कॉम. भाग 3 सर्व विषयात सर्वप्रथम
 बी. कॉम. भाग 3 अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
 इ. 12 वी कला अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 14,000
 प्रा. के. एच. ठक्कर स्मृती पारितोषिक
 प्रा. के. एच. ठक्कर स्मृती पारितोषिक
 प्रा. के. एच. ठक्कर स्मृती पारितोषिक
 प्रा. के. एच. ठक्कर स्मृती पारितोषिक
 प्रा. के. एच. ठक्कर स्मृती पारितोषिक
- 11) प्रा. अरुण राजाराम कांबळे
 बी. ए. भाग 3 हिंदी विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 10,000
 सौ. सखुबाई राजाराम कांबळे स्मृती पारितोषिक
 श्री. राजाराम लखू कांबळे स्मृती पारितोषिक
- 12) डॉ. विजय जालिंदर देठे
 बी. ए. भाग 3 राज्यशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 10,000
 अनुसयाबाई तुकाराम देठे स्मृती पारितोषिक
- 13) प्रा. एस. डी. अपराध
 बी. ए. भाग 3 इतिहास विषयात सर्वप्रथम
 ठेव : रु. 10,000
 श्री. दिनकर राजाराम अपराध स्मृती पारितोषिक
- 14) डॉ. एस. व्ही. शिखरे
 बी. ए. भाग 3 इतिहास विषयात सर्वप्रथम विद्यार्थी
 ठेव : रु. 5,000
 श्री. वसंत कृष्णा शिखरे व सौ. तारामती वसंत शिखरे
 प्रेरणा पुरस्कार

15) डॉ. के. एम. देसाई बी. ए. भाग 3 समाजशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 कै. मारुती गणू देसाई स्मृती पारितोषिक
16) डॉ. डी. एल. काशिद-पाटील बी. ए. भाग 2 भूगोल विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 डॉ. धनंजय लहूजी काशिद-पाटील प्रोत्साहनपर पारितोषिक
17) प्रा. ए. बी. बलुगडे बी. ए. भाग 2 मानसशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 किसाबाई दत्तू बलुगडे स्मृती पारितोषिक
18) प्रा. सौ. एन. बी. विभुते बी. ए. भाग 2 अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम विद्यार्थिनी	ठेव : रु. 12,000 पार्वतीबाई बाबुराव विभुते स्मृती पारितोषिक
19) प्रा. आर. एम. कांबळे बी. ए. भाग 2 कार्टोग्राफी विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 कालकथित पार्वती महादेव कांबळे स्मृती पारितोषिक
20) प्रा. डॉ. एन. एस. जाधव बी. ए. भाग 1 इंग्रजी ऐच्छिक विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 सौ. सोनाबाई लक्ष्मण बाबर (कंदलगाव) स्मृती पारितोषिक
21) प्रा. डॉ. सौ. एस. एस राठोड बी. ए. भाग 1 अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 श्री. गणपतराव बाबुराव राठोड स्मृती पारितोषिक
22) प्रा. डॉ. एस. डी. जाधव बी. ए. भाग 1 इतिहास विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 इतिहास संशोधक डॉ. जयसिंगराव पवार प्रोत्साहनपर पारितोषिक
23) डॉ. डी. पी. गावडे बी. कॉम. भाग 3 व्याव. अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 5,000 श्री. पांडुरंग ओमाण्णा गावडे प्रोत्साहनपर पारितोषिक
24) सौ. नूतन बापूराव राऊत बी. कॉम. भाग 3 लॉ विषयात सर्वप्रथम	ठेव : रु. 10,000 श्री. दत्तात्रय बापूराव राऊत स्मृती पारितोषिक

- 25) प्रा. एकनाथ राजू काटकर
बी. कॉम. भाग 3 बँकिंग विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
सौ. लक्ष्मीबाई राजसोा काटकर स्मृती पारितोषिक
- 26) प्रा. सुधाकर एस. मानकर
बी. कॉम. भाग 3 सर्वप्रथम विद्यार्थिनी
एम. कॉम. भाग 1 सर्वप्रथम
ठेव : रु. 25,000
सौ. शांताबाई मानकर स्मृती पारितोषिक
श्री. सदाशिवराव मानकर स्मृती पारितोषिक
- 27) श्री. बाबासाहेब पाटील-आसुर्लेकर
बी. कॉम. भाग 3 सर्वप्रथम विद्यार्थिनी
सर्व विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 10,075
अनुसया पंडितराव पाटील स्मृती पारितोषिक
श्री. पंडितराव दौलतराव पाटील स्मृती पारितोषिक
- 28) प्रा. एस. एच. कांबळे
बी. कॉम. भाग 3 अॅडव्हान्स कॉर्स्टींग विषयात
सर्वप्रथम विद्यार्थी
ठेव : रु. 5,000
सौ. सुनंदा हंबीर कांबळे प्रोस्ताहनपर पारितोषिक
- 29) प्रा. डॉ. एम. ए. शिंदे
एम. कॉम. भाग 2 सर्वप्रथम विद्यार्थी
ठेव : रु. 5,000
श्री. आण्णाप्पा आप्पा शिंदे स्मृती पारितोषिक
- 30) श्री. मनिष विजय भोसले
बी.सी.ए. भाग 2 सर्वप्रथम विद्यार्थी
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती कुमुदिनी विजय भोसले प्रोस्ताहनपर पारितोषिक
- 31) श्री. रवींद्र जयवंतराव भोसले
बी. एस्सी. भाग 3 रसायनशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. जयवंतराव दत्तोबा भोसले स्मृती पारितोषिक
- 32) श्री. बाळासाहेब य. कडोलकर
प्राणीशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
वनस्पतीशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 10,000
सौ. सुषमा बाळासाहेब कडोलकर स्मृती पारितोषिक
सौ. सुषमा बाळासाहेब कडोलकर स्मृती पारितोषिक
- 33) श्री. राजेंद्र नारायण जाधव-कसबेकर
सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. नारायण झानोबा कसबेकर-जाधव
स्मृती पारितोषिक

- 34) प्रा. डॉ. आर. डी. मांडणीकर
महाविद्यालयातील सर्व शाखांमधील
सर्वप्रथम विद्यार्थी
ठेव : रु. 5,000
कालकथित दत्ता नामदेव मांडणीकर स्मृती पारितोषिक
- 35) प्रा. प्रशांत बिभीषण पाटील
(तृतीय वर्ष) खेळामध्ये सर्वोत्तम कामगिरी
प्राप्त खेळाडू
ठेव : रु. 5,000
भारत श्री बिभीषण पाटील प्रोत्साहन पुरस्कार
- 36) डॉ. पांडुरंग बाळकृष्ण पाटील
गुणवंत विद्यार्थी वाचक पारितोषिक
गुणवंत प्रशासकीय सेवक
वाचक पारितोषिक
गुणवंत प्राध्यापक वाचक पारितोषिक
ठेव : रु. 5,000
सौ. शकुंतला बाळकृष्ण पाटील गुणवंत विद्यार्थी
वाचक प्रोत्साहनपर पारितोषिक
कै. आवडाबाई काशिबा पाटील गुणवंत प्रशासकीय
सेवक वाचक स्मृती पारितोषिक
कै. तानुबाई यशवंत पाटील गुणवंत प्राध्यापक वाचक
स्मृती पारितोषिक
- 37) श्री. एम. एच. शिरगांवकर
गुणवंत खेळाडू पारितोषिक
ठेव : रु. 5,000
श्री. एम. एच. शिरगांवकर गुणवंत खेळाडू
प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 38) श्री. राजाभाऊ पांडुरंग शिंदे
इ. 12 वी कला शाखेत सर्वप्रथम
ठेव : रु. 2,000
श्रीमती चंद्राबाई पांडुरंग शिंदे स्मृती पारितोषिक
- 39) प्रा. एम. एम. कदम
इ. 12 वी कला शाखेत इतिहास
विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती मालन मारुती कदम स्मृती पारितोषिक
- 40) कु. व्ही. व्ही. उरुणकर
इ. 12 वी कला राज्यशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती आनंदी विशंबर उरुणकर स्मृती पारितोषिक
- 41) प्रा. मुकुंद नामदेवराव कांबळे
इ. 12 वी कला इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
प्रा. मुकुंद नामदेवराव कांबळे प्रोत्साहनपर पारितोषिक

- 42) श्री. सुधाकर कुंडलीक पाटील
इ. 12 वी कला मानसशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 10,000
श्री. अशोकराव आनंदराव पवार (राशिवडेकर)
स्मृती पारितोषिक
- 43) प्रा. यु. एस. अपराध
इ. 12 वी इंग्रजी विषयात मुलांमध्ये सर्वप्रथम
कला व वाणिज्य
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती सुशिला सदाशिव अपराध स्मृती पारितोषिक
- 44) प्रा. दिनेश बाळकृष्ण डांगे
इ. 12 वी कला हिंदी विषयात मुलांमध्ये सर्वप्रथम
इ. 12 वी कला विषयात द्वितीय क्रमांक
इ. 12 वी कला विषयात तृतीय क्रमांक
ठेव : रु. 10,000
श्री. बाळकृष्ण डांगे स्मृती पारितोषिक
श्री. बाळकृष्ण डांगे स्मृती पारितोषिक
श्री. बाळकृष्ण डांगे स्मृती पारितोषिक
- 45) प्रा. निळकंठ सदाशिव पाटील
इ. 12 वी कला हिंदी विषयात मुलांमध्ये सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती शारदा सदाशिव पाटील स्मृती पारितोषिक
- 46) प्रा. आर. एस. कांबळे
इ. 12 वी कला शास्त्रे मराठी विषयात
मागासवर्गीयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. सदाशिव साबळा कांबळे गुरुजी स्मृती पारितोषिक
- 47) डॉ. सौ. अरुंधती दीपक पाटील
इ. 12 वी कला भूगोल विषयात मुलांमध्ये सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. महिपतराव सिताराम पाटील स्मृती पारितोषिक
- 48) प्रा. अमरसिंह भगवानराव शेळके
इ. 12 वी कला भूगोल विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. भगवानराव कृष्णाजी शेळके स्मृती पारितोषिक
- 49) प्रा. गौतम यशवंतराव जाधव
इ. 12 वी कला शास्त्रे मराठी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
बुद्धवासी यशवंत रामचंद्र जाधव स्मृती पारितोषिक
- 50) प्रा. एन. सी. कुंभार
इ. 12 वी कला समाजशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 10,000
श्री. बाळू दादा कुंभार (राशिवडेकर) स्मृती पारितोषिक
- 51) प्रा. एम. टी. पाटील
इ. 12 वी कला भूगोल विषयात मुलांमध्ये सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. तुळशीराम अर्जुना पाटील स्मृती पारितोषिक
- 52) प्रा. अशोक यशवंत बेडेकर
इ. 12 वी वाणिज्य शास्त्रे सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. यशवंत रामजी बेडेकर स्मृती पारितोषिक

- 53) प्रा. के. डी. सोनाळकर
इ. 12 वी वाणिज्य शाखेत ओ.सी.एम.
विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 10,000
श्री. के. डी. सोनाळकर प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 54) प्रा. बाजीराव भाऊ पाटील
इ. 12 वी वाणिज्य अर्कोटन्सी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती लक्ष्मीबाई भाऊ पाटील स्मृती पारितोषिक
- 55) प्रा. सौ. माधवी महादेव गायकवाड
इ. 12 वी वाणिज्य एस.पी. विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती गंगूबाई नारायण पोवार स्मृती पारितोषिक
- 56) देशमुख परिवार, कोल्हापूर.
इ. 12 वी इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम
वाणिज्य व कला
ठेव : रु. 2,000
श्री. पी. टी. देशमुख स्मृती पारितोषिक
- 57) प्रा. एस. एच. घोडके
इ. 12 वी वाणिज्य इंग्रजी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. सुनिल हिंदूराव घोडके प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 58) प्रा. पी. के. पाटील
इ. 12 वी वाणिज्य मराठी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
कै. केरचा कृष्णा पाटील स्मृती पारितोषिक
- 59) श्री. विनायक आनंदराव पाटील
इ. 12 वी वाणिज्य मुलांमध्ये अर्कोटन्सी
विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. दादासो गोविंद पाटील स्मृती पारितोषिक
- 60) प्रा. पी. जी. अंगज
इ. 12 वी वाणिज्य अर्थशास्त्र विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. शंकर बाळू पाटील व श्रीमती पार्वती शंकर पाटील
स्मृती पारितोषिक
- 61) प्रा. सौ. सुनिता बाजीराव पाटील
इ. 12 वी वाणिज्य ओ.सी.एम. विषयात
मुर्तीमध्ये सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
सौ. सुनिता बाजीराव पाटील प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 62) प्रा. सागर हरी चरापले
इ. 12 वी पर्यावरण विषयातील
कला व वाणिज्य सर्वोत्कृष्ट प्रकल्प
ठेव : रु. 5,000
श्री. हरिभाऊ चरापले व श्री. पांडुरंग केशव पाटील
प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 63) प्रा. प्रदिण हिंदूराव पाटील
इ. 12 वी सहकार विषयात
कला व वाणिज्य मुर्तीमध्ये सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. यशवंत बाळू पाटील व श्रीमती पार्वती यशवंत पाटील
स्मृती पारितोषिक

- 64) श्री. विठ्ठल विष्णू आंबले
इ. 12 वी वाणिज्य सर्वप्रथम मुली
ठेव : रु. 5,000
श्रीमती भागिरथी विष्णू आंबले स्मृती पारितोषिक
- 65) श्री. सिद्धेश सुभाष मेस्त्री
बी.सी.ए. सर्व शाखांमध्ये सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. सिद्धेश सुभाष मेस्त्री प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 66) श्रीमती बाबाजी सावंत
ठेव : रु. 6,343
- 67) श्रीमती शकुंतला बाबासाहेब पाटील-भुयेकर
वरिष्ठ विभाग Student of the year
ठेव : रु. 50,000
श्री. बाबासाहेब ज्ञानू पाटील-भुयेकर स्मृती पारितोषिक
- 68) श्री. महेश तुकाराम धनवडे
बी.कॉम. भाग-3 अॅडव्हान्स अकॉंटन्सी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,000
श्री. तुकाराम धनवडे स्मृती पारितोषिक
- 69) डॉ. एन. व्ही. शहा
बी.सी.ए. भाग-2 सर्वप्रथम विद्यार्थी
ठेव : रु. 51,000
कु. क्षितिजा नंदकुमार शहा स्मृती पारितोषिक
- 70) श्री. विजय पिराजी लाड
गुणवंत सेवक पारितोषिक
ठेव : रु. 5,000
श्री. पिराजी पांडुरंग लाड स्मृती पारितोषिक
- 71) प्रा. सौ. स्वाती अनिल पाटील
बी.सी.ए. द्वितीय क्रमांक
ठेव : रु. 5,000
प्रा. सौ. स्वाती अनिल पाटील प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 72) प्रा. विशाल हरिश्चंद्र पुंदीकर
बी.सी.ए. तृतीय क्रमांक
ठेव : रु. 5,000
श्री. शिवाजी हरी पुंदीकर स्मृती पारितोषिक
- 73) सौ. शर्मिला राजेखान शानेदिवाण
कनिष्ठ विभाग Student of the year
ठेव : रु. 2,000 (प्रतीवर्षी)
सौ. आशा दस्तगीर आपराद स्मृती पारितोषिक
- 74) श्री. आर. एच. पाटील
गुणवंत सेवक
ठेव : रु. 5,000
श्री. रघुनाथ हरी पाटील प्रोत्साहनपर पारितोषिक
- 75) श्री. आर. जी. वराडकर
ठेव : रु. 10,000
- 76) श्री. राजाभाऊ शिंदे
बी.कॉम. भाग-3 अॅडव्हान्स अकॉंटन्सी विषयात सर्वप्रथम
ठेव : रु. 20,000
श्रीमती-चंद्राबाई पांडुरंग शिंदे स्मृती पारितोषिक
- 77) श्री. ओंकार दीपक दळवी
ठेव : रु. 20,000
श्री. बापू नारायण दळवी स्मृती पारितोषिक
- 78) प्रा. दिलीप दत्तात्रय कदम
एम.कॉम. भाग-2 मॅनेजमेंट अॅकॉंटिंग सर्वप्रथम
ठेव : रु. 5,500

* वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रवेश घेतानाचे निकष *

- महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक बोर्ड व इ. १२ वी परीक्षा उत्तीर्ण (कला, वाणिज्य व विज्ञान) झालेला असावा.
- शिवाजी विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या प्रथम वर्ष पात्रता (Eligibility) नियमांच्या अधीन राहून प्रथम वर्ष बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.सी.ए./एम.कॉम. ला प्रवेश देण्यात येतील. विद्यार्थ्यांकडून पात्रता निकष पूर्ण न झाल्यास त्याला विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.

विद्याशाखानिहाय विषय

* कला शाखा (Arts Faculty) *

बी.ए. भाग-१ सेमिस्टर १ व २ (सी.बी.सी.एस. पॅटर्न)

महत्त्वाची सूचना :

- १) Ability Enhancement Compulsory Course-AECC मधील इंग्रजी हा विषय सक्तीचा आहे.
- २) Core Generic Elective - CGE ग्रुप मधील मराठी, हिंदी व विज्ञान तंत्रज्ञान आणि प्रगती (STD) या विषयांपैकी कोणताही एक विषय घ्यावा लागेल.
- ३) Discipline Specific Core Course - DSC-A ग्रुप मधील मराठी, हिंदी, इंग्रजी या विषयांपैकी कोणताही एक विषय घ्यावा लागेल.
- ४) Discipline Specific Core Course -DSC-B ग्रुप मधील इतिहास, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र, मानसशास्त्र व भूगोल या विषयांपैकी कोणतेही तीन विषय निवडावे लागतील.
- ५) A-Compulsory Civic Courses (CCC-I) मधील लोकशाही, निवडणूका व सुशासन हा विषय प्रथम सत्रासाठी सक्तीचा असून स्वयंअध्ययन पद्धतीचा आहे.
- ६) B-Skill Development Courses (SDC-I) मध्ये नमूद केलेल्या ५ कौशल्य विकास विषयांपैकी कोणताही १ विषय द्वितीय सत्रासाठी सक्तीचा असून स्वयंअध्ययन पद्धतीचा आहे.
- ७) प्रथम सत्रासाठी निवडलेले विषय द्वितीय सत्रासाठी कायम राहतील.

बी.ए. भाग-१ सेमिस्टर १ व २ साठी निवडावयाचे विषय :

Sem.-I	
AECC-1	English
CGE Group	
CGE-1	Marathi
CGE-3	Hindi
CGE-19	Science, Technology and Development (STD)
DSC-A Group	
DSC-A1	Marathi-I
DSC-A2	Hindi-I
DSC-A3	English-I
DSC-B Group	
DSC-B1	History-I
DSC-B2	Sociology-I
DSC-B3	Economics-I
DSC-B4	Political Science-I
DSC-B6	Psychology-I
DSC-B10	Geography-I
A-CCC	
I) Democracy, Elections and Good Governance	

Sem.-II	
AECC-2	English
CGE Group	
CGE-2	Marathi
CGE-4	Hindi
CGE-20	Science, Technology and Development (STD)
DSC-A Group	
DSC-A13	Marathi-II
DSC-A14	Hindi-II
DSC-A15	English-II
DSC-B Group	
DSC-B15	History-II
DSC-B16	Sociology-II
DSC-B17	Economics-II
DSC-B18	Political Science-II
DSC-B20	Psychology-II
DSC-B24	Geography-II
B-SDC	
I) Any ONE from following Subjects i) Business Communication and Presentation ii) Event Management, iii) Personality Development, iv) Yoga & Physical Management v) Resume, Report & Proposal Writing	

सूचना : 'लोकशाही, निवडणूका व सुशासन' हा विषय बी. ए. प्रथम वर्षासाठी अनिवार्य असून ही परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याखेरीज पदवी प्रमाणपत्र मिळणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

बी.ए. भाग-२ सेमिस्टर ३ व ४ (सी.बी.सी.एस. पॅटर्न)

■ महत्वाची सूचना :

- १) Ability Enhancement Compulsory Course-AECC-3 व 4 हा इंग्रजी विषय सक्तीचा आहे.
- २) बी.ए. भाग-१ मध्ये निवडलेल्या ऐच्छिक विषयांपैकी बी.ए. भाग-२ साठी DSC-C व DSC-D (Discipline Specific Core Course) मधून कोणतेही दोन विषय निवडावयाचे आहेत. (निवडलेल्या दोन विषयांचे प्रत्येकी दोन-दोन पेपर असतील.
- ३) IDS-A व IDS-B पैकी आपण निवडलेल्या ऐच्छिक विषयास अनुसरून एक विषय सक्तीचा राहिल.
- ४) पर्यावरण अभ्यास (AECC-EVS - Ability Enhancement Compulsory Course) हा विषय सक्तीचा असून त्याची ७० गुणांची लेखी परीक्षा व ३० गुणांचा प्रकल्प सेमि. ४ मध्ये घेण्यात येईल.

बी.ए. भाग-२ सेमिस्टर ३ व ४ साठी निवडावयाचे विषय :

Sem. - III	
AECC 3	English

Sem. - IV	
AECC 4	English

DSC C

DSC-C1	Marathi-III
DSC-C2	Marathi-IV
DSC-C3	Hindi-III
DSC-C4	Hindi-IV
DSC-C5	English-III
DSC-C6	English-IV

DSC-C25	Marathi-V
DSC-C26	Marathi-VI
DSC-C27	Hindi-V
DSC-C28	Hindi-VI
DSC-C29	English-V
DSC-C30	English-VI

DSC D

DSC-D1	History-III
DSC-D2	History-IV
DSC-D3	Sociology-III
DSC-D4	Sociology-IV
DSC-D5	Economics-III
DSC-D6	Economics-IV
DSC-D7	Political Science-III
DSC-D8	Political Science-IV
DSC-D11	Psychology-III
DSC-D12	Psychology-IV
DSC-D19	Geography-III
DSC-D20	Geography-IV
AECC-EVS	Environmental Studies

DSC-D29	History-V
DSC-D30	History-VI
DSC-D31	Sociology-V
DSC-D32	Sociology-VI
DSC-D33	Economics-V
DSC-D34	Economics-VI
DSC-D35	Political Science-V
DSC-D36	Political Science-VI
DSC-D39	Psychology-V
DSC-D40	Psychology-VI
DSC-D47	Geography-V
DSC-D48	Geography-VI
AECC-EVS	Environmental Studies

IDS

IDS (A) & IDS (B) Subject
Cartography
HSRM
Logic-T
Public Administration (P.A.)
Secretarial Practice & Communication (S.P.)

At least one optional subject from the following (DSE)
Geography
Political Science, History, Sociology, Psychology, Marathi
All Subjects
All Subjects
English, Marathi

बी.ए. भाग-३ (सेमिस्टर ५ व ६ : सी.बी.सी.एस. पॅटर्न)

अ) सक्तीचे विषय (Compulsory Subject) :

- १) इंग्रजी (English Compulsory)
- २) भारतीय संविधान (स्वयंअध्ययन) (Constitution of India & Local Self Government) हा विषय शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ तृतीय वर्षाच्या सेमी. ५ साठी अनिवार्य असून स्वयंअध्यायनावर आधारित आहे.
- ३) सेमीस्टर ६ साठी स्वयंअध्ययनावर आधारित खालील विषयांपैकी एक विषय निवडा.
  - vi) Interview & Personal Presentation Skill
  - vii) Entrepreneurship Development Skill
  - viii) Travel & Tourism
  - ix) E-Banking & Financial Services
  - x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents

मराठी - MARATHI

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E1	Marathi-VII साहित्यविचार
DSE-E2	Marathi-VIII मराठी भाषा व भाषाविज्ञान
DSE-E3	Marathi-IX मध्यमयुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते इ.स. १५००)
DSE-E4	Marathi-X मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी
DSE-E5	Marathi-XI वाङ्मयप्रवाहाचे अध्ययन : मध्यमयुगीन

DSC-E126	Marathi-XII साहित्यविचार
DSC-E127	Marathi-XIII मराठी भाषा व भाषाविज्ञान
DSC-E128	Marathi-XIV मध्यमयुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते इ.स. १५०० ते १८००)
DSC-E129	Marathi-XV मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी
DSC-E130	Marathi-XVI वाङ्मयप्रवाहाचे अध्ययन : ललितगद्य (व्यक्तिचित्रे)

हिंदी - Hindi

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E6	Hindi-VII विधा विशेष का अध्ययन
DSE-E7	Hindi-VIII साहित्यशास्त्र
DSE-E8	Hindi-IX हिंदीसाहित्य का इतिहास
DSE-E9	Hindi-X प्रयोजमूलक हिंदी
DSE-E10	Hindi-XI भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा

DSC-E131	Hindi-XII विधा विशेष का अध्ययन
DSC-E132	Hindi-XIII साहित्यशास्त्र और हिंदी आलोचन
DSC-E133	Hindi-XIV हिंदीसाहित्य का इतिहास
DSC-E134	Hindi-XV प्रयोजमूलक हिंदी
DSC-E135	Hindi-XVI भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा

इंग्रजी - English

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E11	English-VII <i>Introduction to Literary Criticism</i>
DSE-E12	English-VIII <i>English Poetry</i>
DSE-E13	English-IX <i>English Drama</i>
DSE-E14	English-X <i>English Novel</i>
DSE-E15	English-XI <i>Language and Linguistics</i>

DSC-E136	English-XII <i>Introduction to Literary Criticism</i>
DSC-E137	English-XIII <i>English Poetry</i>
DSC-E138	English-XIV <i>English Drama</i>
DSC-E139	English-XV <i>English Novel</i>
DSC-E140	English-XVI <i>Language and Linguistics</i>

इतिहास - History

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E61	History-VII : <i>Early India (from beging to 4th C. Bc.)</i>
DSE-E62	History-VIII : <i>History of Medival India (1206 to 1526 A.D.)</i>
DSE-E63	History-IX <i>Age of Revolutions</i>
DSE-E64	History-X : <i>Political History of the Marathas</i>
DSE-E65	History-XI <i>History : Its Theory</i>

DSC-E186	History-XII : <i>Ancient India (from 4th C.Bc. to 7th c. A.D.)</i>
DSC-E187	History-XIII : <i>History of Medival India (1526 to 1707 A.D.)</i>
DSC-E188	History-XIV <i>Making of the Modern World (16th to 19th Century)</i>
DSC-E189	History-XV : <i>Polity, Economy & Society under the Maratha</i>
DSC-E190	History-XVI : <i>Methods and Applications of History</i>

अर्थशास्त्र - Economics

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E71	Economics-VII : <i>Principles of Micro Economics - I</i>
DSE-E72	Economics-VIII : <i>Research Methodologi in Economics - I</i>
DSE-E73	Economics-IX : <i>History of Economic Thoughts - I</i>
DSE-E74	Economics-X : <i>Economics of Development</i>
DSE-E75	Economics-XI <i>International Economics - I</i>

DSC-E196	Economics-XII : <i>Principles of Micro Economics - II</i>
DSC-E197	Economics-XIII : <i>Research Methodologi in Economics - II</i>
DSC-E198	Economics-XIV : <i>History of Economis Thoughts - II</i>
DSC-E199	Economics-XV <i>Economics of Planning</i>
DSC-E200	Economics-XVI <i>International Economics - II</i>

राज्यशास्त्र - Political Science

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E76	Political Science-VII <i>Political Theory</i>
DSE-E77	Political Science-VIII <i>Public Administration</i>
DSE-E78	Political Science-IX <i>International Politics</i>
DSE-E79	Political Science-X <i>Comparative politics</i>
DSE-E80	Political Science-XI <i>Western Political Thought - I</i>

DSC-E201	Political Science-XII <i>Modern Political Concepts</i>
DSC-E202	Political Science-XIII : <i>Politics and Movements in Maharashtra</i>
DSC-E203	Political Science-XIV <i>Foreign Policy of India</i>
DSC-E204	Political Science-XV : <i>Comparative Government (with Special Rederence to U.K. and USA)</i>
DSC-E205	Political Science-XVI <i>Western Political Thought - II</i>

भूगोल - Geography

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E106	Geography-VII : <i>Evaluation of Geographical Thoughts</i>
DSE-E107	Geography-VIII <i>Geography of India</i>
DSE-E108	Geography-IX <i>Population Geography OR Social Geography</i>

DSC-E230	Geography-X <i>Economic Geography</i>
DSC-E231	Geography-XI : <i>Urban Geogra- phy OR Regional Planning and Sustainable Development</i>
DSC-E232	Geography-XII : <i>Political Geography OR Geography of Health & Well being</i>
DSC-E233	Geography-XIII : <i>Fundamentals of Map Making & Map Interpretation</i>
DSC-E234	Geography-XIV : <i>Advanced Tools, Techniques & Field work in Geography</i>

समाजशास्त्र - Sociology

Ability Enhancement Compulsory Course (आवश्यक विषय)

Sem. - V	
AECC -5	English

Sem. - VI	
AECC -6	English

Discipline Specific Elective (DSE)

DSE-E66	Sociology-VII <i>Western Sociological Thinkers</i>
DSE-E67	Sociology-VIII <i>Methods of Social Research (Part - I)</i>
DSE-E68	Sociology-IX <i>Political Sociology</i>
DSE-E69	Sociology-X <i>Human Rights</i>
DSE-E70	Sociology-XI <i>Sociology of Religion</i>

DSC-E191	Sociology-XII <i>Indian Sociological Thinkers</i>
DSC-E192	Sociology-XIII <i>Methods of Social Research (Part - II)</i>
DSC-E193	Sociology-XIV <i>Social Anthropology</i>
DSC-E194	Sociology-XV <i>Rural Sociology</i>
DSC-E195	Sociology-XVI <i>Urban Sociology</i>

* वाणिज्य शाखा (Commerce Faculty) *

महाविद्यालयाच्या सुरुवातीपासून वाणिज्य शाखा कार्यरत आहे. सध्या Advanced Accountancy, Advanced Costing, Industrial Management, Advanced Banking या विषयांचे अध्यापन पदवी स्तरावर सुरु आहे.

■ महत्त्वाची सूचना :

(१) Core Courses (CC) अंतर्गत असणारे तीन विषय सक्तीचे आहेत. (२) Generic Elective Course Group-A (GEC-A) अंतर्गत असणाऱ्या दोन विषयांपैकी एक विषय निवडावा लागेल. (३) Generic Elective Course Group-B (GEC-B) अंतर्गत असणारा विषय सक्तीचा आहे. (४) Ability Enhancement Compulsory Course (AECC) अंतर्गत असणारा विषय सक्तीचा आहे. (५) A-Compulsory Civic Courses (CCC-I) मधील लोकशाही, निवडणूका व सुशासन हा विषय प्रथम सत्रासाठी सक्तीचा असून स्वयंअध्ययन पद्धतीचा आहे. (६) B-Skill Development Courses (SDC-I) मध्ये नमूद केलेल्या ५ कौशल्य विकास विषयांपैकी कोणताही एक विषय द्वितीय सत्रासाठी सक्तीचा असून स्वयंअध्ययन पद्धतीचा आहे. (७) प्रथम सत्रासाठी निवडलेले विषय द्वितीय सत्रासाठी कायम राहतील.

बी.कॉम. भाग-१ सेमिस्टर १ व २ (सीबीसीएस पॅटर्न)

Sem.-I	
CC	
CC-A1	Micro Economics Paper-I
CC-A3	Management Principles & Applications Paper-I
CC-A5	Financial Accounting Paper-I
GEC Group-A	
GEC-A1	Principles of Marketing Paper-I
OR	
GEC-A5	Marathi Paper-I
GEC Group-B	
GEC-B3	Insurance Paper-I
AECC	
AECC-C1	Business Communication Paper-I
A-CCC	
I) Democracy, Elections and Good Governance	

Sem.-II	
CC	
CC-A2	Micro Economics Paper-II
CC-A4	Management Principles & Applications Paper-II
CC-A6	Financial Accounting Paper-II
GEC Group-A	
GEC-A2	Principles of Marketing Paper-II
OR	
GEC-A6	Marathi Paper-II
GEC Group-B	
GEC-B4	Insurance Paper-II
AECC	
AECC-C2	Business Communication Paper-II
B-SDC	
I) Any ONE from following Subjects	
i) Business Communication and Presentation	
ii) Event Management, iii) Personality Development,	
iv) Yoga & Physical Management	
v) Resume, Report & Proposal Writing	

बी.कॉम. भाग-२ सेमिस्टर ३ व ४ (सीबीसीएस पॅटर्न)

■ **महत्वाची सूचना :**

- 1) **CC : Core Course :** अंतर्गत असणारे चार विषय सक्तीचे आहेत.
- 2) **AECC : Ability Enhancement Compulsory Course :** अंतर्गत असणारे दोन विषय सक्तीचे आहेत.
- 3) **पर्यावरण अभ्यास (AECC-EVS - Ability Enhancement Compulsory Course)** हा विषय सक्तीचा असून त्याची ७० गुणांची लेखी परीक्षा व ३० गुणांचा प्रकल्प सेमि. ४ मध्ये घेण्यात येईल.

Semester - III		Semester - IV	
Core Code	Course (Subject)	Core Code	Course (Subject)
Core Course			
CC-B1	Corporate Accounting Paper-I	CC-B2	Corporate Accounting Paper-II
CC-B3	Fundamentals of Entrepreneurship Paper-I	CC-B4	Fundamentals of Entrepreneurship Paper-II
CC-B5	Money and Financial System Paper-I	CC-B6	Money and Financial System Paper-II
CC-B7	Macro Economics Paper-I	CC-B8	Macro Economics Paper-II
Ability Enhancement Compulsory Course			
AECC-C3	Business Communication Paper-III	AECC-C4	Business Communication Paper-IV
AECC-C5	Business Statistics Paper-I	AECC-C6	Business Statistics Paper-II
AECC-EVS	Environmental Studies	AECC-EVS	Environmental Studies

बी.कॉम. भाग-३ सेमिस्टर ५ व ६ (सीबीसीएस पॅटर्न २०२०-२१ पासून)

- १) **भारतीय संविधान (स्वयंअध्ययन)** (Constitution of India & Local Self Government) हा विषय शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ तृतीय वर्षाच्या सेमी. ५ साठी अनिवार्य असून स्वयंअध्यायनावर आधारित आहे.
- २) **सेमीस्टर ६ साठी स्वयंअध्ययनावर आधारित खालील विषयांपैकी एक विषय निवडा.**
  - vi) Interview & Personal Presentation Skill
  - vii) Entrepreneurship Development Skill
  - viii) Travel & Tourism
  - ix) E-Banking & Financial Services
  - x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents

NOTE:

- 1) **CC : Core Course** : All courses (subjects) are compulsory.
- 2) **DSE : Discipline specific Elective** : Candidate has to select any one course. (subject) which consists of Paper-I to IV, Paper-I & II for Sem.-V and Paper-III & IV for Sem-VI
- 3) **Core Course** अंतर्गत असणारे चार विषय सक्तीचे आहेत.
- 4) **Discipline Specific Elective** अंतर्गत असणाऱ्या विषयांपैकी १ विषय विद्यार्थ्यांना निवडावा लागणार आहे आणि सेमी. ५ साठी २ व सेमी. ६ साठी २ असे त्याचे ४ पेपर असणार आहेत.

Semester - V		Semester - VI	
Core Code	Course (Subject)	Core Code	Course (Subject)
Core Course			
CC-C1	Modern Management Practices Paper-I	CC-C2	Modern Management Practices Paper-II
CC-C3	Business Regulatory Framework Paper-I	CC-C4	Business Regulatory Framework Paper-II
CC-C5	Co-operative Development Paper-I	CC-C6	Co-operative Development Paper-II
CC-C7	Business Environment Paper-I	CC-C8	Business Environment Paper-II
Discipline Specific Elective			
DSE-A1	Advanced Accountancy Paper-I	DSE-A3	Advanced Accountancy Paper-III
DSE-A2	Advanced Accountancy Paper-II	DSE-A4	Advanced Accountancy Paper-IV
DSE-B1	Industrial Management Paper-I	DSE-B3	Industrial Management Paper-III
DSE-B2	Industrial Management Paper-II	DSE-B4	Industrial Management Paper-IV
DSE-C1	Advanced Costing Paper-I	DSE-C3	Advanced Costing Paper-III
DSE-C2	Advanced Costing Paper-II	DSE-C4	Advanced Costing Paper-IV
DSE-H1	Advanced Banking Paper-I	DSE-H3	Advanced Banking Paper-III
DSE-H2	Advanced Banking Paper-II	DSE-H4	Advanced Banking Paper-IV

* विज्ञान शाखा (Science Faculty) :

महाविद्यालयामध्ये २०१४-१५ या शैक्षणिक वर्षापासून वरिष्ठ विज्ञान शाखा सुरु करण्यात आली आहे. या शाखेतर्गत वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र, रसायनशास्त्र, गणितशास्त्र, संख्याशास्त्र, भौतिकशास्त्र, पर्यावरणशास्त्र, भूगोल आणि इंग्रजी या विषयांतर्गत अध्यापन होते. २०१६-१७ या वर्षामध्ये रसायनशास्त्र, गणितशास्त्र व संख्याशास्त्र या विषयांची पदवी तिसऱ्या वर्षाची पहिली बॅच चांगल्या गुणवत्तेने यशस्वी झाली आहे. या वर्षापासून वनस्पतीशास्त्र हा विषय पदवी तिसऱ्या वर्षासाठी सुरु होत आहे.

विज्ञान शाखेतर्गत विविध उपक्रम महाविद्यालयात राबविण्यात येतात. संस्थेच्या ध्येय-धोरणानुसार वैज्ञानिक दृष्टीचा अंगीकार करीत असलेल्या विद्यार्थ्यांची जडणघडण योग्य दिशेने व्हावी या दृष्टीने सातत्यपूर्ण प्रयत्न होतात. यामध्ये विविध कार्यशाळा, व्याख्यान, परिसंवाद, चर्चासत्रे, प्रश्नमंजुषा स्पर्धा, शैक्षणिक सहली, संशोधनपर प्रकल्प या बाबींचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागतो. महाविद्यालयाने विविध संस्थांशी सामंजस्य करार केले आहेत. या करारांतर्गत विद्यार्थी व प्राध्यापक यांच्या ज्ञानाचे आदान-प्रदान करण्याचा संकल्प आहे. नवनव्या संकल्पना राबविताना 'ग्रीन कॉर्नर' ही नवी संकल्पना राबवित विद्यार्थ्यांना विविध फळ व फूलझाडांची माहिती देण्याचा उपक्रम सुरु आहे. पुढील काळात 'बोटॅनिकल गार्डन', 'ऑक्सीजन पार्क', 'प्लॅस्टिकमुक्त परिसर', 'पर्यावरणपूरक होळी, दसरा व दिवाळी' या कल्पना प्रत्यक्षात उतरविण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालय प्रयत्नशील आहे.

B.Sc. Part-I SEM - I & II (CBCS Pattern)

Sem.-I	
AECC-A	English-I
DSC Group-A	
DSC-A1	Physics-I
DSC-A2	Physics-II
DSC-A3	Chemistry-I
DSC-A4	Chemistry-II
DSC-A5	Mathematics-I
DSC-A6	Mathematics-II
DSC-A7	Statistics-I
DSC-A8	Statistics-II
DSC Group-B	
DSC-A13	Botany-I
DSC-A14	Botany-II
DSC-A15	Zoology-I
DSC-A16	Zoology-II
DSC-A3	Chemistry-I
DSC-A4	Chemistry-II
DSC-A19	Geography-I
DSC-A20	Geography-II
A-CCC	
I) Democracy, Elections and Good Governance	

Sem.-II	
AECC-B	English-II
DSC Group-A	
DSC-B1	Physics-III
DSC-B2	Physics-IV
DSC-B3	Chemistry-III
DSC-B4	Chemistry-IV
DSC-B5	Mathematics-III
DSC-B6	Mathematics-IV
DSC-B7	Statistics-III
DSC-B8	Statistics-IV
DSC Group-B	
DSC-B13	Botany-III
DSC-B14	Botany-IV
DSC-B15	Zoology-III
DSC-B16	Zoology-IV
DSC-B3	Chemistry-III
DSC-B4	Chemistry-IV
DSC-B19	Geography-III
DSC-B20	Geography-IV
B-SDC	
I) Any ONE from following Subjects	
i) Business Communication and Presentation	
ii) Event Management, iii) Personality Development.	
iv) Yoga & Physical Management	
v) Resume, Report & Proposal Writing.	

B.Sc. Part-II SEM - III & IV (CBCS Pattern 2019-20)

■ महत्वाची सूचना :

- १) बी.एस्सी. भाग-१ साठी ज्यांचा A ग्रुप होता त्या विद्यार्थ्यांनी ग्रुप AI, ग्रुप AII व ग्रुप AIII पैकी एक ग्रुप निवडायचा आहे.
- २) बी.एस्सी. भाग-१ साठी ज्यांचा B ग्रुप होता त्या विद्यार्थ्यांना B ग्रुप अनिवार्य राहिल.
- ३) पर्यावरण अभ्यास (AECC-EVS - Ability Enhancement Compulsory Course) हा विषय सक्तीचा असून त्याची ७० गुणांची लेखी परीक्षा व ३० गुणांचा प्रकल्प सेमि. ४ मध्ये घेण्यात येईल.

SEM-III	
AECC- C	Environmental Studies: Theory
DSC Group-A I (PMS)	
DSC - C1	Physics V
DSC - C2	Physics VI
DSC - C5	Mathematics V
DSC - C6	Mathematics VI
DSC - C7	Statistics V
DSC - C8	Statistics VI
DSC Group-A II (CMS)	
DSC - C3	Chemistry V
DSC - C4	Chemistry VI
DSC - C5	Mathematics V
DSC - C6	Mathematics VI
DSC - C7	Statistics V
DSC - C8	Statistics VI
DSC Group-A III (PCM)	
DSC - C1	Physics V
DSC - C2	Physics VI
DSC - C3	Chemistry V
DSC - C4	Chemistry VI
DSC - C5	Mathematics V
DSC - C6	Mathematics VI
DSC Group-B (CBZ)	
DSC - C3	Chemistry V
DSC - C4	Chemistry VI
DSC - C13	Botany V
DSC - C14	Botany VI
DSC - C15	Zoology V
DSC - C16	Zoology VI

SEM-IV	
AECC- C	Environmental Studies: Theory
AECC- D	Environmental Studies: Project
DSC Group-A I (PMS)	
DSC - D1	Physics VII
DSC - D2	Physics VIII
DSC - D5	Mathematics VII
DSC - D6	Mathematics VIII
DSC - D7	Statistics VII
DSC - D8	Statistics VIII
DSC Group-A II (CMS)	
DSC - D3	Chemistry VII
DSC - D4	Chemistry VIII
DSC - D5	Mathematics VII
DSC - D6	Mathematics VIII
DSC - D7	Statistics VII
DSC - D8	Statistics VIII
DSC Group-A III (PCM)	
DSC - D1	Physics VII
DSC - D2	Physics VIII
DSC - D3	Chemistry VII
DSC - D4	Chemistry VIII
DSC - D5	Mathematics VII
DSC - D6	Mathematics VIII
DSC Group-B (CBZ)	
DSC - D3	Chemistry VII
DSC - D4	Chemistry VIII
DSC - D13	Botany VII
DSC - D14	Botany VIII
DSC - D15	Zoology VII
DSC - D16	Zoology VIII

**Semester
VI**

1) Paper XIII-DSE-F9	- Metric Spaces
2) Paper-XIV-DSE-F10	- Linear Algebra
3) Paper-XV-DSE-F11	- Complex Analysis
4) Paper-XVI-DSE-F12	- Discrete Mathematics

* बी.एस्सी. भाग-३ - सेमि. ५ व ६ - विषय : संख्याशास्त्र (Statistics)

**Semester
V**

1) Paper IX-DSE-E13	- Probability Distributions
2) Paper-X-DSE-E14	- Statistical Inference-I
3) Paper-XI-DSE-E15	- Design of Experiments
4) Paper-XII-DSE-E16	- R-Programming and Quality Management

**Semester
VI**

1) Paper XIII-DSE-F13	- Probability Theory and Applications
2) Paper-XIV-DSE-F14	- Statistical Inference-II
3) Paper-XV-DSE-F15	- Sampling Theory
4) Paper-XVI-DSE-F16	- Operations Research

* बी.एस्सी. भाग-३ - सेमि. ५ व ६ - विषय : वनस्पतीशास्त्र (Botany)

**Semester
V**

1) Paper IX-DSE-E25	- Genetics and Plant Breeding
2) Paper-X-DSE-E26	- Microbiology, Plant Pathology and Mushroom Culture Technology
3) Paper-XI-DSE-E27	- Cytology and Research Techniques in Biology
4) Paper-XII-DSE-E28	- Horticulture and Gardening

**Semester
VI**

1) Paper XIII-DSE-F25	- Plant Biochemistry and Molecular Biology
2) Paper-XIV-DSE-F26	- Bioinformatics, Biostatistics & Economic Botany
3) Paper-XV-DSE-F27	- Plant Biotechnology and Paleobotany
4) Paper-XVI-DSE-F28	- Bio Fertilizers and Herbal Drug Technology

* बी.एस्सी. भाग-३ - सेमि. ५ व ६ - विषय : प्राणीशास्त्र (Zoology)

**Semester
V**

1) Paper IX-DSE-E29	- Comparative Anatomy of Vertebrates
2) Paper-X-DSE-F29	- Molecular Cell Biology & Animal Biotechnology
3) Paper-XI-DSE-F30	- Biotechniques and Biostatistics
4) Paper-XII-DSE-F31	- Aquatic Biology

**Semester
VI**

1) Paper XIII-DSE-E30	- Developmental Biology of Vertebrates
2) Paper-XIV-DSE-E32	- Immunology
3) Paper-XV-DSE-E31	- Applied Zoology-II
4) Paper-XVI-DSE-F32	- Insect Vectors and Histology

* बी.सी.ए. विभाग :

महाविद्यालयात वाणिज्य विभागाच्या अंतर्गत बी.सी.ए. शाखा कार्यरत आहे. सध्या संगणकशास्त्राशी संबंधित विषयांचे अध्यापन पदवी स्तरावर सुरू आहे.

BCA-I (Sem-I)

Course Code	Title of Paper	Credit	Internal	External	Total
CC 101	Fundamentals of Computer	4	30	70	100
CC 102	Introduction to Programming Using C	4	30	70	100
AEC 103	Principles of Management	4	30	70	100
AEC 104	Business Communication	4	30	70	100
AEC 105	Office Automation	4	30	70	100
CCL 106	Lab Course-I Based on CC 102	2	-	50	50
CCL 107	Lab course-II Based on AEC 105	2	-	50	50
CCC 108	Compulsory Civic Course (CCC)	-	-	-	-
		24	150	450	600

BCA-I (Sem-II)

Course Code	Title of Paper	Credit	Internal	External	Total
CC 201	DBMS	4	30	70	100
CC 202	Operating System	4	30	70	100
CC 203	Object Oriented Programming Using C++	4	30	70	100
AEC 204	Financial Accounting with Tally	4	30	70	100
AEC 205	Mathematical Foundations for Computer Applications	4	30	70	100
CCL206	Lab Course-III Based on CC201 and AEC 204	2	-	50	50
CCL207	Lab course-IV Based on CC 203	2	-	50	50
		24	150	450	600

सूचना : 'लोकशाही, निवडणूका व सुशासन' हा विषय बी.सी.ए. प्रथम वर्षासाठी अनिवार्य असून ही परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याखेरीज पदवी प्रमाणपत्र मिळणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

2) B.C.A. Part-II (Sem. III & IV) (CBCS Pattern)

BCA-II (Sem-III)

Course Code	Title of Paper	Credit	Internal	External	Total
CC 301	Web Technology	4	30	70	100
CC 302	Computer Network and Internet	4	30	70	100
CC 303	Data Structure using C	4	30	70	100
AEC 304	Elements of Statistics	4	30	70	100
AEC305	Human Resource Management and Materials Management	4	30	70	100
CCL 306	Lab Course-V Based on CC301	2	-	50	50
CCL 307	Lab Course VI based on CC303 & AEC 304	4	-	50	50
		24	150	450	600

BCA-II (Sem-IV)

Course Code	Title of Paper	Credit	Internal	External	Total
CC 401	RDBMS	4	30	70	100
CC 402	Software Engineering	4	30	70	100
CC 403	DOT NET Technology	4	30	70	100
AEC 404	Entrepreneurship Development	4	30	70	100
CCL 405	PHP	2	50	-	50
CCL 406	Lab Course-VII Based on CC401	2	-	50	50
CCL 407	Lab Course-VIII Based on CC403	2	-	50	50
CCL 408	Mini Project	2	-	50	50
		24	170	430	600

3) B.C.A. Part-III (Sem. V & VI) (CBCS Pattern)

- १) भारतीय संविधान (स्वयंअध्ययन) (Constitution of India & Local Self Government) हा विषय शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ तृतीय वर्षाच्या सेमी. ५ साठी अनिवार्य असून स्वयंअध्यायनावर आधारित आहे.
- २) सेमीस्टर ६ साठी स्वयंअध्ययनावर आधारित खालील विषयांपैकी एक विषय निवडा.
 (vi) Interview & Personal Presentation Skill. (vii) Entrepreneurship Development Skill
 (viii) Travel & Tourism (ix) E-Banking & Financial Services
 (x) RTI & Human Right Education (HRE), IPR & Patents

BCA-III (Sem-V)

Course Code	Title of Paper	Credit	Internal	External	Total
CC 501	Java Programming	4	30	70	100
CC 502	Data Warehousing and Data Mining	4	30	70	100
CC 503	IT Security	4	30	70	100
DSE 504	Elective-I 1. Python Programming 2. C# Dot Net 3. Ethical Hacking	4	30	70	100
GE 505	Elective-II 1. Digital Marketing 2. Management Information System 3. Knowledge Management	4	30	70	100
CCL 506	Lab Course-IX Based on CC501	2	-	50	50
CCL 507	Lab Course-X Based on DSE504	2	-	50	50
		24	150	450	600

BCA-III (Sem-VI)

Course Code	Title of Paper	Credit	Internal	External	Total
CC 601	Cloud Computing	4	30	70	100
DSE 602	Elective-I 1. Internet of Things (IoT) 2. Android Programming 3. R Programming	4	30	70	100
GE603	Elective-II 1. IT Management 2. ERP 3. M - Commerce	4	30	70	100
AEC 604	Soft Skills & Personality Development	2	50	-	50
AEC 605	Industrial Visit	1	25	-	25
CCL 606	Lab Course XI Based on DSE 602	4	-	100	100
CCL 607	Major Project	5	25	100	125
		24	190	410	600

Note: Students has to select any one course from the respective electives.

CC- Compulsory Courses

DSE- Domain Specific Electives

GE- General Electives

AEC- Ability Enhancement Compulsory Courses

CCL – Compulsory Courses Lab.

* एम. कॉम. (पदव्युत्तर विभाग)

महाविद्यालयात वाणिज्य विभागाच्या अंतर्गत १९८५ पासून एम.कॉम. पदव्युत्तर शाखा कार्यरत आहे. सध्या १. अॅडव्हान्स्ड कॉस्टींग, २. अॅडव्हान्स्ड टॅक्सेशन या विषयांचे अध्यापन पदव्युत्तर स्तरावर सुरु आहे.

1) M.Com. Part-I (Sem. I & II)

Semester
I

1. Management Concepts & Organization Behaviour-Paper-I - Comp. (59059R)
2. Managerial Economics-Paper-I - Comp. (59060R)
3. Advanced Costing-I - Opt. (59063R)
4. Advanced Costing-II - Opt. (59064R)
5. Taxation (Income Tax) Paper-I - Opt. (59065R)
6. Taxation (Income Tax) Paper-II - Opt. (59066R)

Semester
II

1. Management Concepts & Organization Behaviour-Paper-II - Comp. (59083R)
2. Managerial Economics-Paper-II - Comp. (59084R)
3. Advanced Costing-III - Opt. (59087R)
4. Advanced Costing-IV - Opt. (59088R)
5. Taxation (Income Tax) Paper-III - Opt. (59085R)
6. Taxation (Income Tax) Paper-IV - Opt. (59090R)

2) M.Com. Part-II (Sem. III & IV)

Semester
III

1. Management Accounting (CC-C1)
2. Business Finance (CC-D1)
3. Advanced Costing-Paper-V (Optional) (DSE-B-V)
4. Advanced Costing-Paper-VI (Project Work) (DSE-B-VI)
5. Taxation (Income Tax) Paper-V (Optional) (DSE-C-V)
6. Taxation (Income Tax) Paper-VI (Project Work) (DSE-C-VI)

Semester
IV

1. Management Accounting (CC-C2)
2. Business Finance (CC-D2)
3. Advanced Costing-Paper-V (Optional) (DSE-B-VII)
4. Advanced Costing-Paper-VI (Project Work) (DSE-B-VIII)
5. Taxation (Goods and Service Tax) Paper-VII (Optional) (DSE-C-VII)
6. Taxation (Good and Service Tax) Paper-VIII (GST) (DSE-C-VIII)

* In the specialization paper IV will be Research Methodology and project work in the concerned specialization.

* ELIGIBILITY :

B.Com. graduates will be admitted to M.Com. course subject to the University Rules.

Sr. College Fee Structure for the Academic Year - 2022-23 B.A./B.Com.

शैक्षणिक शुल्क व इतर शुल्क याबाबत उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन व शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचेकडून वेळोवेळी येणाऱ्या आदेशाप्रमाणे कार्यवाही केली जाईल.

Sr. No.	FEES	B.A./ B.Com.-I Grant			B.A./ B.Com.-II Grant			B.A./ B.Com.-III Grant			B.A. B.Com.-I Non-grant
		Paying	BC	EBC	Paying	BC	EBC	Paying	BC	EBC	Paying
1	Admission Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
2	Tuition Fee	800	-	-	800	-	-	800	-	-	2,750
3	Library Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4	Gymkhana Fee	150		150	150	150	150	150	150	150	150
5	Other Fee	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
6	S. A. Fund	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
7	Caution Money	10	10	10	-	-	-	-	-	-	10
8	Library Deposit	10	10	10	-	-	-	-	-	-	10
9	Youth Festival	65	65	65	65	65	65	65	65	65	65
10	Gym. Pro-Rata Contribution	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
11	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
12	Development Fund	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
13	Contribution	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
14	Lead College Fee	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
15	E-Facilities	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
16	Identity Fee	50	50	50	-	-	-	-	-	-	50
17	Eligibility Fee	75	75	75	-	-	-	-	-	-	75
18	Self Finance Unit	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
19	Student Welfare Fund	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
20	Shahaji Bulletin	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
21	Magazine Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
22	Jubilee Fund	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
23	Cultural Activities	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
24	Internal Exam	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
25	Ex. Student Fee	-	-	-	-	-	-	50	50	50	-
26	Youth Hostel	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
27	Student Accident Insurence (SU)	20	20	20	250	20	20	20	20	20	20
	Total	2,050	1,250	1,250	1,905	1,105	1,105	1,955	1,155	1,155	4,000

Sr. College Fee Structure for the Academic Year - 2022-23

B.Sc. (Non-grant)

Sr. No.	FEES	B.Sc. Part I	B.Sc. Part I Cast	B.Sc. Part II	B.Sc. Part II Cast	B.Sc. Part III	B.Sc. Part III Cast
1	Admission Fee	10	10	10	10	10	10
2	S. A. Fund	25		25		25	
3	Self Finance Unit NSS	10		10	10		10
4	Contribution for Fund	10	10	10	10	10	10
5	Internal Exam.	50	50	50	50	50	50
6	Shahaji Bulletin	25	25	25	25	25	25
7	Cultural Activities	100	100	100	100	100	100
8	Student Welfare Fund LIC	50	50	50	50	50	50
9	Gym. Pro-Rata Contribution	25		25		25	
10	Lead College Fee	25		25		25	
11	Ashwamedh Fee	30		30		30	
12	Magazine Fee	100	100	100	100	100	100
13	Other Fee	35	35	35	35	35	35
14	Identity Fee	50	50				
15	Laboratory Deposit	50	50				
16	Library Fee	100		100		100	
17	Youth Festival	65		65		65	
18	Library Deposit	75	75				
19	Caution Money	10	10				
20	Development Fund	150		150		150	
21	E- Services	50		50		50	
22	Eligibility Fee	75					
23	Gymkhana Fee	150		150		150	
24	Tuition Fee	8,250		11,000		13,750	
25	Youth Hostel	50		50		50	
26	Jubilee Fund	25	25	25	25	25	25
27	Student Accident Insurance (SU)	20	20	20	20	20	20
28	Ex. Student Fee					50	50
	Total	9,615	610	12,105	425	14,905	485

Sr. College Fee Structure for the Academic Year - 2022-23

B.C.A. (Non-grant)

Sr.	FEES	B.C.A. I	B.C.A. II	B.C.A. III
1	Admission Fee	10	10	10
2	Tuition Fee	14,000	13,500	13,500
3	Library Fee	100	100	100
4	Gymkhana Fee	150	150	150
5	Other Fee	10	--	--
6	S. A. Fund	25	25	25
7	Caution Money	100	--	--
8	Library Deposit	100	--	--
9	Youth Festival	65	65	65
10	Gym. Pro-Rata Contribution	25	25	25
11	Ashwamedh Fee	30	30	30
12	Development Fund	150	150	150
13	Contengency	--	--	--
14	Lead College Fee	25	25	25
15	E-Facilities	50	--	--
16	Identity Fee	50	--	--
17	Eligibility Fee	100	--	--
18	Self Finance Unit	10	10	10
19	Student Welfare Fund	50	50	50
20	Shahaji Bulletin	25	25	25
21	Magazine fee	100	100	100
22	Cultural Activities	100	100	100
23	Internal Exam	50	10	10
24	Computer Lab Fee	1,200	1,050	700
25	Ex. Student Fee	--	--	50
26	Youth Hostel	50	50	50
27	Jubilee Fund	25	25	25
	Total	16,600	15,500	15,200

Sr. College Fee Structure for the Academic Year - 2022-23

M. Com. (Non-grant)

Sr.	FEES	M. Com. I	M. Com. II
1	Admission Fee	10	10
2	Tuition Fee	8,000	8,000
3	Library Fee	50	50
4	Gymkhana Fee	150	150
5	Other	--	25
6	S. A. Fund	10	10
7	Caution Money	--	--
8	Library Deposit	100	--
9	Youth Festival	65	65
10	Gym. Pro-Rata Contribution	25	25
11	Ashwamedh Fee	30	30
12	Development Fund	150	150
13	Contengency	--	--
14	Lead College Fee	25	25
15	E- Facilities	50	--
16	Identity Fee	50	--
17	Eligibility Fee	75	--
18	Self Finance Unit	10	10
19	Student Welfare Fund	50	50
20	Shahaji Bulletin	25	25
21	Magazine Fee	100	100
22	Cultural Activities	100	100
23	Internal Examination	--	--
24	Ex. Student Fee	--	50
25	Youth Hostel	50	50
26	Jubilee Fund	25	25
	Total	9,150	8,950

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

RULES FOR ADMISSIONS

PREAMBLE

- In accordance with the provisions of the Maharashtra Public Universities Act 2016 the following rules shall be called the Admission Rules to be applicable to the non-professional under-graduate and post graduate courses in the affiliated colleges, recognized institutes, University departments, and autonomous colleges and Institutions.
- The admission rules for professional courses shall be as prescribed by the State Government from time to time.

These rules shall come into force from the Academic Year 2019-20.

UNDERGRADUATE COURSES:

A.R.1 Admission to non-professional under graduate courses shall be strictly based on:

- Eligibility criteria as prescribed by the University from time to time.
- Reservation rules as prescribed by the State Government from time to time & adopted by the University.
- Merit, as measured by the marks scored in the qualifying previous examination.
- The courses where entrance tests are prescribed the admission shall be based on merit in the said entrance tests subject to (a) and (b) above.

A.R.2 In case of admissions to under-graduate courses where the affiliated colleges, recognized institutes, autonomous colleges and institutions have an attached Junior college the total intake capacity at the first point of the admission to the Senior college shall be divided as 80 per cent for the attached Junior college and 20 per cent for other Junior colleges.

However, in both the cases, the basic rules of merit, reservation and eligibility shall apply. If 20 per cent quota remains unutilized, students from the attached Junior college shall be admitted from the waiting list.

The merit of the students from other Junior colleges shall not be less than the merit of the last student admitted from the attached Junior college.

In case, 80 per cent quota for the attached Junior college remains unutilized, the College shall have the right to admit students from other Junior colleges subject to the general rules given above.

A.R.3 In view of the problem of drop out, the additional 10 per cent of the sanctioned intake capacity may be admitted in the affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions subject to the general rules of the admission given above.

A.R.4 In case of admission to the second and third year of the integrated degree course, preference shall be given to the students of the same affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions

A.R.5 Every affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions shall constitute for proper monitoring of admissions an Admission Committee consisting of the following members:

- Principal (Chairman)
- One teacher from each faculty
- Registrar/Superintendent (Secretary)

As soon as the procedure of preparing the merit list is completed, the merit list along with the waiting list shall be displayed on the college notice board for the information of students.

A.R.6 Husband/wife/son/daughter and brother/sister of both the teaching and nonteaching employees (on probation or confirmed) be given admissions to the courses within a limit of 3 per cent of the

total intake capacity subject to intra group merit considerations. This rule shall be applicable to admission to courses/classes being conducted by the concerned institute, where the teaching/non-teaching employee is working.

A.R.7 In case of physically challenged students seeking admission to the first year of the integrated degree course the Admission Committee may use its discretion subject to the fulfillment of other conditions of admission.

A.R.8 The foreign students shall be admitted to any course in any affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions on production of provisional eligibility certificate from the University.

For obtaining provisional eligibility certificate, the foreign student shall apply along with necessary certificates to the University in the form prescribed by the University and pay fees prescribed by the University from time to time.

Every foreign student (except those students nominated by the central government for medical courses) shall have to appear for and pass the entrance examination to be conducted by the University and any other test (including medical test) as prescribed by the Government. The fees for this examination as well as for re-examination will be as prescribed by the University from time to time.

A.R.9 CANCELLATION OF ADMISSION AND REFUND OF FEES AND NON-RETENTION OF ORIGINAL CERTIFICATES: (As per UGC Notification October 2018)

Cancellation of admission and refund of money shall be as under:

- 1) All deposits such as Caution Money, Library Deposit, Laboratory Deposit etc. shall be refundable subject to such deductions as may be necessary on account of any damage to the property of the institution concerned such as breakages to laboratory equipments loss of library books etc. for which a student may be responsible.
- 2) If a student choose to withdraw his/her admission in which he/she is enrolled the institution concerned shall follow the following five tier system for refund of fees remitted by the student.

Sr. No.	Percentage of refund of fees	Point of time when notice of withdrawal of admission is received
1.	100%	15 days or more before the formally- notified last date of admission
2.	90%	Less than 15 days before the formally- notified last date of admission
3.	80%	15 days or before the formally-notified last date of admission'
4.	50%	30 days or less, but more than 15 days, after formally-notified last date of admission
5.	00%	More than 30 days after formally-notified last date of admission

Note :

- In case of (1) in the table above, the college/Institute concerned shall deduct an amount not more than 5% of the fees paid by the student, subject to a maximum of Rs.5000/- as processing charges from the refundable amount.
- Fees shall be refunded by all colleges/institutions to eligible students within fifteen days from the date of receiving a written application from him/her in this regard.
- 3) These rules shall not be applicable to colleges/institutions run by the State Government.
- 4) In the case of students getting admission to professional courses colleges, the claim for refund of tuition fees etc. shall be made by concerned students within one week of admission to the professional courses and, in such cases the colleges shall deduct an amount of 5 per cent of the fees paid as adminis-

trative charges. The seats falling vacant may be filled in by the college/recognized institution, from the waiting list.

5) Verification and Non-retention of Student's Academic and Personal certificates

- No affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions shall insist upon a student to submit the original academic and personal certificates, like mark-sheets, leaving certificates and other such documents, at the time of submitting admission form, but the submission of self- attested copies thereof shall be mandatory.
- Affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions shall physically verify the originals at (the time of admission of the student in his/her presence and return them immediately after satisfying themselves about their authenticity, keeping the attested copies for their record.
- The self attested certificates of the students shall be held valid and authentic by institution concerned for all purpose and administrative requirements and should there be a need for physical verification at any time during the course of the programme of study, such verification shall be undertaken and the original certificates thus used for verification shall be returned immediately to the student concerned.
- Taking the certificates into institutional custody under any circumstance or pretext is strictly prohibited.
- In case of any suspicion over the authenticity or genuineness of a certificate, reference may be made to University or the Board which issues the certificate to the student and the admission be subjected to the authentication, but original certificate shall not be retained by affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions under any circumstance.

A.R.10 At Part-1, 2 and 3 level, efforts should be made by the college to ensure a fair distribution of admissions to different special subjects.

A.R.11 PROSPECTUS :

The affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions shall make available a prospectus of various courses being with necessary relevant information mainly with reference to the fees and course structure, intake capacity etc. The prospectus should be reasonably priced and it should be made available at least 21 days before the commencement of the academic year.

Every prospectus shall make it clear in the beginning that the admissions are completely governed by rules & regulations made by the University from time to time. A copy of such rules & regulations should be displayed on the notice board of the college during the period of admission.

It shall be mandatory on the part of the affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions to effectively advertise the schedule of admissions for the benefit of all students.

A.R.12 Rules and regulations regarding admission fees, tuition fees, and various other fees to be charged by the affiliated colleges, recognized institutes, University departments, autonomous colleges and institutions at under-graduate level shall be governed by the provisions of ordinance as prescribed by the University from time to time.

It shall be the responsibility of the Principal to ensure that admissions are as per rules, regulations and ordinance as prescribed by the university, from time to time.

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर : आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागाचे विविध कोर्सेस

श्री शहाजी छत्रपती महाविद्यालयामध्ये शिवाजी विद्यापीठ आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागाच्यावतीने विविध प्रमाणपत्र कोर्सेस सुरू आहेत. विद्यार्थ्यांनी नियमित पदवी अभ्यासक्रमाबरोबरच सदरच्या प्रमाणपत्र कोर्ससाठी प्रवेश घेतला तर त्यांना भविष्यात उपयोगी ठरेल.

कोर्स	विभाग	समन्वयकाचे नांव	मोबाईल नं.
1. 'ग्रामीण पत्रकारिता आणि जनसंवाद'	मराठी	डॉ. डी. के. बळवी	9420135170
9. व्यक्तिगत सौंदर्य आणि संवर्धन	स्त्री व्यक्तिमत्व विकास समिती	डॉ. सी. एस. एस. राठोड	9923809193
3. 'हिंदी अनुवाद'	हिंदी	डॉ. सी. एस. एस. पाटील	9922770661
4. 'प्राथमिक योग'	क्रीडा	प्रा. पी. बी. पाटील	9822244202
5. मोडी लिपी	इतिहास	डॉ. एस. डी. जाधव	9975506755
6. पंचायत राज	राज्यशास्त्र	डॉ. आर. डी. मांडणीकर	9881578782
7. समाजकार्य शिक्षण	समाजशास्त्र	डॉ. के. एम. देसाई	8485859222
8. मानवी हक्क	स्पर्धा परीक्षा	डॉ. व्ही. जी. देठे	9011648987
9. 'ट्रॅव्हल अॅण्ड टुरिझम'	भूगोल	डॉ. डी. एल. काशिद-पाटील	8605127373
10. पी.सी. मेन्टेनन्स	बी.सी.ए.	प्रा. एस्. ए. पाटील	9175382126
11. टॅली 9.2	कॉमर्स	प्रा. एस. एच. कांबळे	9922615556
12. व्यक्तिमत्व विकास	मानसशास्त्र	प्रा. ए. बी. बलुगडे	8623940521
13. Pragmatic English	English Dept.	डॉ. एन्. एस्. जाधव	8975153866
14. रोखे बाजार व्यवहार	अर्थशास्त्र	डॉ. डी. पी. नावडे	8308509457

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No 003944

CERTIFICATE

This is to certify that University approval is given to *Shri Shahaji Chhatrapati Mahavidyalaya, Dasara Chowk, Dist.Kolhapur* to conduct the following courses for the academic year 2022-23.

Faculty of Humanities, Commerce & Management and Science & Technology

B.A. I	Grant-in-aid Division-3	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५	
Compulsory	- English, Marathi, Hindi.	
Optional	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Psychology, Economics.	
B.A. I	Non Grant Division-2	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- शिविस-१०२४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक १९/०८/१९९४	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५	
Compulsory	- English, Marathi, Hindi	
Optional	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Psychology, Economics.	
B.A. II	Grant-in-aid Division-3	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५	
Compulsory	- English, Environmental Science, S.T.D, I.D.S.- Logic (T), Public Administration, S.P., H.S.R.M., Cartography.	
Optional	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Psychology, Economics	
B.A. III	Grant-in-aid Division-3	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५	
Compulsory	- English	
Optional/Special	- English, Marathi, Hindi, History, Geography, Sociology, Political Science, Economics.	
B.Com. I	Grant-in-aid Division-2	Permanent Affiliation
Govt. Approval	- युकेएफ १७७१- ६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक ०१ जानेवारी १९७२	
University Recent Approval	- संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५	
Compulsory	- Business Communication-I, Business Economics-I, Principles of Business Management, Financial Accounting	
Optional	- Insurance, Principles of Marketing, Marathi.	

Registrar,
Shivaji University,
Kolhapur.

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No 103945

2

B.Com. I Non Grant Division-1

- Govt. Approval** - शिविस-१०९४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक १९/०८/१९९४
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५
Compulsory - Business Communication-I, Business Economics-I, Principles of Business Management, Financial Accounting
Optional - Insurance, Principles of Marketing, Marathi.

B.Com. II Grant-in-aid Division-2

Permanent Affiliation

- Govt. Approval** - युकेएफ ९७७१-६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२
Govt. Approval - शिविस-१०९४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक. १९/०८/१९९४
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५
Compulsory - Business Communication-II, Business Statistics, Business Economics-II, Corporate Accounting, Fundamental of Entrepreneurship, Money & Financial System, Environment Studies

B.Com. III Grant-in-aid Division-2

Permanent Affiliation

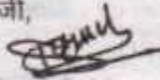
- Govt. Approval** - युकेएफ ९७७१-६४८०५ य/शिक्षण, क्रिडा व समाज कल्याण विभाग सचिवालय विस्तारभवन, मुंबई - ३२ दिनांक. ०१ जानेवारी १९७२
Govt. Approval - शिविस-१०९४/अ.तु./७५६९/मशि-३, दिनांक. १९/०८/१९९४
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/फा-६९/३३२८, दि.१३/०७/१९९५
Compulsory - Business Regulatory Framework, Business Environment, Co-operative Development, Modern Management Practise.
Optional - Advanced Accountancy Paper I & II, Advanced Costing Paper I & II, Advanced Banking Paper I & II, Industrial Management

B.C.A. I, II, III (Semester I to VI) Intake - 80

- Govt. Approval** - एनजीसी-२००८/(२१५/०८)/मशि-३, दिनांक १९/०६/२००८
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP ४०/६३९ दि. १७/०६/२०२२
Course - संपूर्ण अभ्यासक्रम

B.Sc. I Non Grant Division-1

- Govt. Approval** - एनजीसी-२०१४(१०१/१४)/मशि-४, दिनांक १४/०६/२०१४
University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP७९/वि.प.विषय क्र.१०४ दि.१५.०६.२०२०/१६३४, दि. ०६ जुलै, २०२०.
Compulsory - इंग्रजी
Optional - फिजिक्स, केमिस्ट्री, मॅथमॅटिक्स, स्टॅटिस्टिक्स बॉटनी, झुलॉजी, भूगोल.

 Registrar,
 Shivaji University,
 Kolhapur.

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Sr. No
No 103946

3

B.Sc. II Non Grant Division-1

- Govt. Approval - ---
 University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP७९/वि.प.विषय क्र.१०४
 दि.१५.०६.२०२०/१६३४, दि. ०६ जुलै, २०२०.
 Compulsory - पर्यावरणअभ्यास
 Optional - फिजिक्स, केमिस्ट्री, मॅथमॅटिक्स, स्टॅटिस्टिक्स, बॉटनी, झुलॉजी,
 भूगोल.

B.Sc. III

- Govt. Approval - ---
 University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP७९/वि.प.विषय क्र.१०४
 दि.१५.०६.२०२०/१६३४, दि. ०६ जुलै, २०२०.
 Compulsory - इंग्रजी
 Optional - फिजिक्स, केमिस्ट्री, मॅथमॅटिक्स, स्टॅटिस्टिक्स, बॉटनी, झुलॉजी.

M.Com. I

Non Grant Division-1

Intake - 50

- Approval - कार्यकारिणी विषय क्र.३४, दि. २३/०५/१९८५
 युकेएफ/१०८६/१८४९/युएनआय-२ दि. १९/०५/१९८६
 University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP ४०/६३९ दि. १७/०६/२०२२
 Compulsory - 1. Managerial Economics
 2. Management Concepts and Organizational Behaviour
 Optional Subjects - 1. Costing - I & II 2. Taxatation - I & II
 3. Co-operation & Rural Development - I & II

M.Com. II

Non Grant Division-1

Intake - 50

- Approval - कार्यकारिणी विषय क्र.३४, दि. २३/०५/१९८५
 युकेएफ/१०८६/१८४९/युएनआय-२ दि. १९/०५/१९८६
 University Recent Approval - संलग्नता/टी-२/KOP ३९/६३९ दि. १७/०६/२०२२
 Compulsory - 1. Business Finance
 2. Management Accounting
 Optional Subjects - 1. Costing - III & IV 2. Taxatation - III & IV
 3. Co-operation & Rural Development - III & IV

Career Oriented Courses - UGC Grant

- U.G.C. approval - F-No.4-344/2008(COP), Dt. May, 2008.
 F.No.4-253/2009/(COP), Dt. 01-01-2009
 University Approval - शिवाजीवि/संलग्नताटी-२/विद्यापरिषद दि. क्र.१०९, दि.१५ मे २०१४.
 Course - (1) Certificate Course in Retailing (2013-14)
 (2) Certificate Course in Tourism (2013-14)
 (3) Diploma Course in Retailing (2013-14)
 (4) Diploma Course in Tourism (2014-15)
 (5) Advanced Diploma Course in Retailing (2014-15)

Courses running under Distence Education Center, Shivaji University, Kolhapur
 B.A., B.Com., M.A., M.Com.

* * *

Place: KOLHAPUR

Date: 20 JUN 2022

No 0 0 7 0 4

[Signature]
 Registrar
 Shivaji University,
 Kolhapur.

* विद्यार्थी विकास योजना *

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी महाविद्यालयात विविध उपक्रम सातत्याने राबविण्यात येत असून, विद्यार्थ्यांसाठी खालील सोयी-सुविधा उपलब्ध आहेत.

- * समृद्ध व अद्ययावत ग्रंथालय व अभ्यासिका.
- * गरजू व हुशार विद्यार्थ्यांना पाठ्यपुस्तकांचे संच वर्षभर मोफत वापरण्याची संधी.
- * विद्यार्थी गुणवत्ता वाढीसाठी अतिरिक्त तास व सराव परीक्षांचे आयोजन.
- * विद्यार्थी सहाय्य निधीतून गरीब, होतकरू विद्यार्थ्यांना मदत.
- * व्यक्तिमत्त्व विकास, स्पर्धा परीक्षा, नोकरी इत्यादीसाठी व्यावसायिक मार्गदर्शन.
- * विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक, मानसिक समस्या निवारणासाठी समूपदेशन केंद्राची सुविधा.
- * ड्रेस डिझायनिंग, मॉडर्न कुकरी, नृत्य, गीत, संगीत इ. कोर्सेसची सुविधा.
- * महाराष्ट्र शासन/विद्यापीठ अनुदान आयोग आणि न्यायालयाच्या 'विशाखा' आदेशानुसार महाविद्यालयात 'लैंगिक छळ प्रतिबंधक' समिती कार्यरत आहे.
- * विद्यार्थ्यांसाठी इंटरनेट सुविधा उपलब्ध आहे.
- * गुणवंत विद्यार्थ्यांसाठी पारितोषिक योजना.

* महाविद्यालयाचे नियम *

- महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर प्रत्येक विद्यार्थ्याने ओळखपत्र गळ्यात घालणे बंधनकारक आहे.
- प्राचार्य, प्राध्यापक, कर्मचारी यांनी ओळखपत्राची मागणी केल्यास ओळखपत्र दाखविणे बंधनकारक आहे.
- 'रॅगिंग' हा दखलपात्र गुन्हा आहे. (संदर्भ महाराष्ट्र शासन निर्णय) त्याबाबतचा आदेश महाविद्यालय परिसरात प्रसारित करण्यात आला असून, त्याचे वाचन करावे.
- महाविद्यालयामधील प्रत्येक तास, स्वाध्याय आणि परीक्षेसाठी नियमित व वेळेवर उपस्थित राहणे बंधनकारक आहे, अन्यथा दंडात्मक कारवाई करण्यात येईल.
- महाविद्यालयाच्या परीक्षांना जे विद्यार्थी प्रविष्ट होणार नाहीत अथवा ज्यांना समाधानकारक गुण मिळणार नाहीत त्यांची टर्म रद्द करण्यात येईल.
- सातत्याने अनुपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांवर नियमानुसार कारवाई होईल.
- वर्ग सुरु असताना विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयाच्या आवारात फिरू नये.
- महाविद्यालयाच्या प्रतिठेला व शिस्तीला बाधा येईल असे कोणतेही वर्तन विद्यार्थ्यांने महाविद्यालय अथवा महाविद्यालयाबाहेर करू नये.
- ज्या विषयासाठी प्रकल्प कार्यपूर्तता करणे अनिवार्य आहे, त्या विषयाचे प्रकल्प संबंधित विषय शिक्षकांकडे दिलेल्या वेळेत पूर्ण करून जमा करणे बंधनकारक आहे.
- पर्यावरण शिक्षण (Environment Education) या विषयाचे प्रकल्प व जर्नल्स/सेमिनार कार्य वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांनुसार पूर्ण करणे अनिवार्य आहे.
- शिवाजी ग्रंथालयातील पुस्तके/मासिके यातील पाने फाडली किंवा खराब केली तर त्या पुस्तकाच्या/मासिकाच्या किंमतीच्या दुप्पट रक्कम दंड म्हणून वसूल करण्यात येईल.
- शासनाच्या आदेशानुसार प्रत्येक विद्यार्थी-विद्यार्थिनीनी प्रवेश फॉर्मवर आपला आधारकार्ड नंबर, मतदान ओळखपत्र क्रमांक, मोबाईल नंबर, पालकांचा मोबाईल नंबर, ई-मेल आयडी इ. नोंद करणे अनिवार्य आहे.
- प्रवेश घेतेवेळेस मूळ प्रमाणपत्रांच्या (गुणपत्रक, शाळा सोडल्याचा दाखला) आवश्यक तेवढ्या झेरॉक्स प्रती विद्यार्थ्यांने स्वतःजवळ ठेवाव्यात. नंतर मूळ प्रमाणपत्रे अगर त्यांच्या झेरॉक्स प्रती महाविद्यालयाकडून मिळणार नाहीत.
- दुचाकी वाहनधारकांना महाविद्यालय पार्किंगचे नियम बंधनकारक आहेत.

श्री. एम. व्ही. भोसले
अधिक्षक

श्री. आर. जे. भोसले
प्रबंधक

डॉ. आर. के. शानेदिवाण
प्राचार्य

महाविद्यालयाची वेळ

कला व वाणिज्य शाखा : सकाळी ७.३० ते दुपारी १.४५

विज्ञान शाखा : सकाळी ११.३० ते सायंकाळी ५.१५

कार्यालयीन वेळ : सकाळी ९.४५ ते सायंकाळी ५.१५

माहितीपत्रक व प्रवेश फॉर्म शुल्क : रु. ५०

“शिक्षण हाच आमचा तरणोपाय आहे, असे माझे ठाम मत आहे. शिक्षणाशिवाय कोणत्याही देशाची उन्नती झाली नाही, असे इतिहास सांगतो. अज्ञानात बुडून गेलेल्या देशात उत्तम उन्नती आणि लढवट्ये वीर कधीही निपजणार नाहीत. म्हणून सक्तीच्या व मोफत शिक्षणाची हिंदुस्थानला अत्यंत आवश्यकता आहे.”

दि. २७ डिसेंबर १९१७
खामगांव (विदर्भ)

- राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज

“ग्रामीण भागातून फिरत असताना मुलामुलींच्या शिक्षणाची होत असलेली आबाळ माझ्या लक्षात आली. विशेषतः मुलींना शिक्षणाची दारे सताड उघडी करून द्यायला हवीत असे प्रकषनि वाटते. म्हणून आमच्या शहाजी महाविद्यालयातील प्रवेशाच्यावेळी मुलींना सरसकट प्रवेश देण्याचे धोरण ठरविले आहे. यांमुळे सावित्रीबाई फुले यांचा वारसा सक्षमपणे पुढे नेणारी नवी पिढी तयार होईल, याचा मला विश्वास आहे.”

दि. ३ जानेवारी १९८५
(सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्ताने)

- श्रीपतराव बोंद्रेदादा